PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 70 lir | Leto XXVII. Št. 31 (7819) | TRST, sobota, 6. februarja 1971

NOTRANJI MINISTER JE POROČAL O FAŠISTIČNEM ZLOČINU V CATANZARU

Parlament soglasno zahteva izvajanje zakona o ostrem preganjanju fašističnih organizacij

Zahteva načelnika PSI v poslanski zbornici Bertoldija - Predsednik vlade Colombo obsodil fašistične prevratne sile in govoril o obrambi demokratične zakonitosti

RIM, 5. — Najprej v senatu, nato pa v poslanski zbornici, so danes razpravljali o zadnjem najostrejšem kriminalnem primeru fašističnega nasilja. Prišlo je do izredno ostre obsodbe ter tudi do formalne zahteve da se razpusti MSI in vse druge fašistične organizacije. Pri vsem tem je značilno, da je bila vlada odločna ter da so bile s strani socialistov postavljene jasne zahteve, ki temelje na osnovnih načelih republiške ustave.

Razprava se je pričela dopoldne v senatu, kjer je govoril minister za notranje zadeve Restivo. Minister je najprej orisal dogodek, ko je v noči med 3. in 4. februarjem eksplodirala bomba pred vhodom pokrajinske uprave v Catanzaru, kjer je začasno sedež deželne uprave. Kot odgovor na to je prišlo do ogorčenja antifašističnega prebivalstva in do sestanka raznih političnih strank, ki so napovedale zborovanje, ki bi moralo biti na Trgu Grimaldi ob 18. uri. Kvestor je prepovedal to zborovanje, kot je tudi prepovedal zborovanje MSI.

Na trgu pa se je zbrala večtisočglava množica, ki so jo protifašistične stranke pozvale, da naj se razide ter da se bo zborovanje omejilo na ožji krog v prostorih pokrajine. Množica se je pričela mirno razhajati, takrat pa so s sedeža MSI z zvočniki polemično napadali proti fašistične stranke. Minister nadaljuje v svojem poročilu, da so funkcionarji javne varnosti takoj odšli na sedež MSI in da so zahtevali, da se prekine z oddajami po zvočnikih.

Med tem časom pa je prišlo do medsebojnega zmerjanja, metanja kamenja in so aktivisti MSI, ki so bili na balkonu palače, v katerem je sedež njihove stranke, prav tako pričeli metati proti množici kamenje in druge predmete.

Minister je nadaljeval, da je v tem trenutku prišlo nenadoma na trgu do eksplozij, ki so povzročile strahotno paniko. Kasneje so ugotovili, da je bilo ranjenih 13 oseb in da je nekaj kasneje zaradi ran preminil 36-letni zidar Giuseppe Malacaria, ki je oče štirih otrok in ki je vpisan v socialistično stranko. Med ostalimi ranjenci je tudi 78-letna vdova, katere zdravstveno stanje je zelo resno.

Policija je pridržala 26 oseb, ki so bile na sedežu MSI in katere so kasneje vse izpustili, preiskava pa se nadaljuje. Sodne oblasti so ponoči zaslišale številne osebe, ki so bile na kraju dogodkov in so kasneje ugotovile, da so po vsej verjetnosti vrgli bombe iz uličice Duomo. V uličici Vinci so našli vaporovalko bombe, katero so nedvomno vrgli proti množici in vedno na istem kraju so našli tudi četrto bombo, ki ni eksplodirala.

Notranji minister je nadeljeval, da gre pri spopadu in pri tragičnih dogodkih glede izbire glavnega mesta dežele Kalabrije za nov škvadrizem, ki ogroža družbeni red in glede katerega ni dopustno nobeno popuščanje. V tem je tudi velika razlika med demokracijo in med fašizmom ter določenimi anahronističnimi primeri. Minister je nadaljeval, da v Italiji brez dvoma obstajajo bolje ali slabše organizirane skupine, ki hočejo prevreči obstoječi družbeni red, ki hočejo razbiti osnovne državne ustanove in ki se bore proti svobodi in proti miru. Restivo je dejal, da je proti vsakemu nasilju, proti nasilju, ki dobiva kakršno koli obliko, da pa se vedno spominja fašističnega nasilja.

Restivo je nadaljeval:

«Mi obsojamo fašizem kot zanikanje idealov svobode, kot napad na našo svobodo, kot izraz čistega nasilja. Fašizem je tudi zgodovinsko izraz slabosti države, praznine oblasti, strahu in nezaupanja v oblasti, da bodo lahko zagotovile pravice vsem državljanom».

Obsodba nasilja ni samo izraz našega prepričanja — je nadaljeval minister za notranje zadeve — temveč prihaja do izraza tudi z navodili, ki jih vsakodnevno dajemo policijskim silam, z delovanjem sodišč ter odraža aretacije ter obsežno dokumentacijo, ki smo jo predali javnim tožilcem. Pri tem, pravi minister Restivo, se nismo izognili nobeni krivdi in je dolžnost države in javnih oblasti, da zatremo vse pojave prevrata in zločina. Demokracija je prav gotovo močnejša in bo zmagala proti onim, ki negirajo svobodo in ki so mnenja, da je nasilje edina oblika političnega boja. Restivo je zaključil, da bo ponovno poročal parlamentu ter da bodo z vso odločnostjo nadaljevali akcijo, da se kaznuje kriminalce ter da se preneha z organiziranim nasiljem.

Takoj za notranjim ministrom je spregovoril predsednik vlade Colombo, ki je uvodoma dejal, da so že oktobra obsodili prevratne sile, ki so nedvomno fašističnega izvora, ki hočejo vreči demokratično državo zraslo iz odporniškega gibanja, ki hočejo vreči njene ustanove in ki so proti političnim silam, ki jo prevejajo. Že takrat je parlament z veliko večino potrdil nujnost odločne akcije države. Colombo je nato govoril o vlogi vlade in vladnih strank glede rešitve spornega vprašanja glavnega mesta Kalabrije.

Predsednik vlade je nato nadaljeval, da predstavlja včerajšnji zločin samo zadnji dogodek v verigi v naprej pripravljenih nasiljih ter da se s tem na dramatični način zastavlja vprašanje obrambe demokratične zakonitosti.

Javni red je predvsem vprašanje ozračja, je predvsem vprašanje jasne politične volje. Sedaj je zelo težko govoriti, da gre pri ciničnih nasilnih dejanjih za osebne pobude. Dejansko gre za prevratne težnje, ki so organizirane in ki jih je treba v novem ozračju in novem zgodovinskem razdobju zatreti z novimi ostrimi ukrepi.

Predsednik vlade Colombo je pozval vse sile, ki se sklicujejo na republiško ustavo, ki je zrasla iz odporniškega gibanja, da utrde družbene ustanove.

V senatu se je nato nadaljevala razprava, ki so jo nekaj kasneje ponovili v poslanski zbornici, v kateri sta tako notranji minister kot predsednik vlade ponovila že zgoraj navedeni izjavi.

Poslanska zbornica je bila skoraj polna in so poslanci poslušali poročilo notranjega ministra brez kakršnihkoli medklicev, razen misovskega poslanca Romualdija, ki je zakričal «mrhovina».

Do zelo ostrih zmerjanj s strani fašističnih poslancev pa je prišlo, ko je govoril načelnik socialistične skupine PSI Bertoldi, ki je dejal, da je socialistična stranka z zadovoljstvom sprejela izjave notranjega ministra Restiva. Bertoldi je med drugim dejal, da gre za nadaljevanje tragičnih dogodkov v Milanu, ki vsi nosijo isti podpis.

Romualdi (MSI): Bomo videli, čigav bo podpis?

Bertoldi: O podpisu ni dvoma.

Caradonna (MSI): Bombe so nosili v povorki.

Bertoldi: Tako v Catanzaru kot pri vseh drugih dogodkih gre za v naprej pripravljen načrt.

Predsednik poslanske zbornice Pertini je pozval načelnika skupine MSI, da naredi red med svojo skupino, ali da pozove svoje poslance: ali naj poslušajo, ali naj odidejo iz zbornice.

Bertoldi je nadaljeval, da je bil ubiti delavec v Catanzaru član PSI in da celotna poslanska skupina izraža solidarnost z njim (vsa zbornica je vstala). Nato je Bertoldi dejal, da obstaja tudi ekstremizem levice, toda da prihaja do načrtnih in v naprej pripravljenih ubojev samo z desnice (komunisti ploskajo).

Nicolai (MSI): V Reggiu so protestirali proti vašim tatvinam.

Bertoldi: Fašisti ne bodo prevladali, ker je moč demokratičnih sil tako velika in mi zahtevamo od vlade, da se pretvori v konkretna dejanja. Zaradi tega tudi pozivamo vse demokratične sile od PLI do KPI, da trenutno pozabijo na svoje ideologije v obrambo demokracije. Bertoldi je nato obdolžil določene kroge policije in magistrature zaradi sodelovanja s fašisti ter zahteval izvajanje zakona iz 1952. leta.

Psiupovec Gatto je govoril o žilavskem in reakcionarnem nasilju, ki odraža širši načrt, obstajajo pa sile, ki bodo razbile ta fašistična žarišča

Komunist Napolitano je dejal, da vlada ni upoštevala resnice, na katero jo je opozarjala demokratična levica. Sedaj pa pravi, da bo napravila svojo dolžnost. Toda bombe, ki so jih našli v Reggiu in v Catanzaru niso obrtniškega izvora, temveč so vojaške bombe, ki jih uporablja italijanska armada. Treba je odgovoriti na vprašanje, od kot so prišle? Napolitano je nato zahteval, da je treba razpustiti vse fašistične, polfašistične in fašistične polvojaške organizacije.

Liberalec Bozzi je opozoril na zakonski predlog njih stranke o razpustitvi vseh polvojaških organizacij, dejal je, da obstaja tudi ekstremizem levice in podpri zahtevo glede izvajanja zakona iz 1952. Načelnik demokristjanske skupine Andreotti je dejal, da mora imeti vso oblast parlament in da mora parlament odločiti ter da so demokristjani odločno proti vsakemu nasilju.

PISMO CGIL, UIL IN CISL PREDSEDNIKU REPUBLIKE

Sindikati zahtevajo ostre ukrepe proti fašističnim organizacijam

Razgovor tajnikov sindikalnih organizacij s predsednikom vlade Colombom - Spontane manifestacije po vsej Italiji

RIM, 5. — Generalni tajniki CGIL, CISL in UIL Lama, Storti in Vanni, so poslali predsedniku republike Saragatu pismo, v katerem omenjajo uboj delavca v Catanzaru. Vsedržavna tajništva sindikalnih federacij ugotavljajo, da se ustvarja ozračje nasilja in napadov ter da fašisti napadajo delavce v tovarnah in sedeže demokratičnih organizacij. Do sedaj so bili vsi napadalci nekaznovani, kar čudi, saj je povsem jasno, za katere skupine gre, kdo so organizatorji in kateri politični ljudje te napade vodijo.

Vsedržavna tajništva sindikalnih organizacij CGIL, CISL in UIL so že pozvala vlado in parlament, da se postavijo fašistične organizacije izven zakona, da se resno kaznujejo krivci ter podpihovalci nasilja. V tem zaskrbljujočem položaju pozivajo predsednika republike, ki je sam doživel odporniški boj, in glede katerega govori ustava, da je čuvar svobode ter demokratičnih vrednot, na katerih temelji naša republika, da bo v skladu s svojo visoko odgovornostjo sprejel ustrezne ukrepe.

Tajniki sindikalnih organizacij so se danes sestali s predsednikom vlade Colombom, katerega so opozorili na fašistično nasilje ter so izrazili željo sindikalnih organizacij, da se razpusti fašistična organizacija. Colombo je odgovoril, da se zaveda zahtev vseh italijanskih delavcev, ki hočejo braniti svobodo. Vlada se je obvezala, da bo odločno branila državni red, demokratično zakonitost in je v tej zvezi Colombo ponovil del svojih izjav, ki jih je že prej izrekel v parlamentu.

Iz Catanzara poročajo, da je položaj še vedno zelo napet. Kvestor je povedal, da so do 10. ure zaslišali okrog 40 oseb ter da so vse izpustili. Na izrednem zasedanju se je sestal pokrajinski odbor, ki je obsodil fašistični napad. Po sklepu sindikalnih organizacij je bila danes splošna stavka v vsej pokrajini.

Danes so uradno sporočili, da je eksplozija treh bomb vojaškega izvora «Balilla — Oto» ranila skupno 13 oseb. Danes zjutraj se je moral zateči v bolnišnico 41-letni trgovec, katerega je drobec bombe ranil v desno nogo.

Po vsej Italiji je danes prišlo do spontanih manifestacij, zaradi fašističnega napada v Catanzaru. Zlasti množična pa je bila manifestacija naprednih mladincev ki so se zbrali na pobudo KPI, PSI, PSIUP ter nekaterih izvenparlamentarnih organizacij v Rimu. Na Trgu Repubblica se je zbralo okrog 20.000 oseb, ki so šle po osrednjih rimskih ulicah. Prišlo je do spopadov s policijo in so demonstranti napadli sedež MSI v Ulici Ottavilla, katerega so povsem uničili.

V Reggio Calabrii je bilo danes mirno, čeprav je akcijski odbor priredil manifestacijo, katere se je udeležilo preko 10.000 oseb.

Na pobudo parlamentarcev in političnih predstavnikov različnih strank se je danes ustanovil «enotni vsedržavni protifašistični odbor», ki bo skrbel za odločno akcijo proti fašističnim organizacijam.

Titove poslanice Nixonu, Brežnjevu Pompidouju in Heathu

BEOGRAD, 5. — Agencija Tanjug sporoča, da je predsednik Tito poslal osebne poslanice Nixonu, Brežnjevu, Pompidouju in Heathu, v katerih jim razlaga svoje stališče in oceno o razvoju položaja na Bližnjem vzhodu. O poslanicah predsednika Tita voditeljem štirih velesil je bil obveščen glavni tajnik OZN U Tant.

Kongres PSU

RIM, 5. — Jutri opoldne se prične v kongresni palači EUR vsedržavni kongres PSU. Uvodni govor bo imel predsednik stranke Tanassi, sledilo bo poročilo tajnika stranke Ferrija in pozdrav predsednika socialistične internacionale Pittermana.

Bertoldi zahteva ukrepe proti fašistom

RIM, 5. — Načelnik socialistične skupine v poslanski zbornici Bertoldi je v svoji interpelaciji zahteval, da vlada izvede ukrepe v zvezi s fašističnim škvadrizmom, ki se očitno ponovno organizira po vsej državi, ki nadaljuje z nasilji in ki predstavlja resno nevarnost za demokratični ustroj ter za normalen razvoj.

Ob tragičnem dogodku v Catanzaru se moramo spomniti podobnih dogodkov, ki so se zgodili v Reggio Calabrii, v Milanu, v Trentu, v Trstu, v Vareseju, Lecciu, Turinu, Firencah, Rimu, Neaplju in v številnih drugih mestih, kjer so fašisti napadli, opustošili in razbili šole, sedeže univerz, strank in sindikalnih organizacij ter grobo napadli posamezne državljane.

Ugotoviti je treba, da v istih krajih sistematično delujejo fašistične organizacije polvojaškega tipa, kot so FUAN, Giovane Italia, Avanguardia Nazionale in podobne ter da so vse te kriminalne pobude vedno dobile v MSI podporo, vodstvo ter navdih. Zaradi tega vse te organizacije padejo pod kazenski zakonik in pod zakon štev. 645 od 20. junija 1952. Bertoldi zahteva od vlade, da takoj uveljavi ustrezne sankcije in še zlasti z izjemnimi ukrepi, ki jih predvideva čl. 3 omenjenega zakona.

Zakon štev. 645 do 20. junija 1952 predvideva v svojem 1. členu, kaj se smatra za fašistično organizacijo, ali za fašistično stranko ter da gre to takrat, ko se hoče na demokratični način, z uporabo nasilja, prepečiti svoboda, ki jo zagotavlja republiška ustava, ko se žalijo demokratične ustanove, odporniško gibanje, ali ko se vodi rasistična propaganda in uporabljajo metode, ki so značilne za fašistično stranko.

Čl. 2. omenjenega zakona pa predvideva zapor od 30 do 10 let za vsakogar, ki skuša organizirati obnavljajočo fašistično stranko. Za navadne člane zapor do dveh let. Kolikor pa to gibanje dobi značaj oborožene organizacije, ali polvojaške organizacije, kolikor se poslužuje nasilja, pa so voditelji kaznovani z zaporom od 5 do 12 let, sodelavci pa od 1 do 5 let.

SREČEN ZAKLJUČEK PRVE FAZE ODPRAVE «APOLLA 14»

Vesoljca Alan Shepard in Edgar Mitchell pristala na področju kraterja Fra Mauro

Pri pristanku sta morala zaradi okvare izključiti avtomatsko napravo
Danes petkilometrsko potovanje po Lunini puščavi do «stožčevega kraterja»

HOUSTON, 5. — Danes dopoldne ob 10.18 po srednjeevropskem času je lunarni modul «Antares» pristal z vesoljcema Alanom Shepardom in Edgardom Mitchellom na Lunini površini, in sicer na področju kraterja «Fra Mauro». Pristanek je bil izvršen z zamudo dveh minut po že v naprej določenem načrtu. Na drugi strani pa je treba pripomniti, da sta vesoljca pristala komaj kakih 20 metrov proč od določenega kraja. V tem primeru je bil pristanek lažji, ker je «Antares» razpolagal z večjo količino goriva (poveljnik odprave «Apolla 14» Shepard je lahko zgubil skoraj eno minuto časa pri natančnejšem opazovanju Lunine površine, kjer naj bi pristal).

Odprava «Apolla 14» je bila že od začetka deležna številnih nevšečnosti. Ena od zadnjih, ki jo je neki vodilni član ustanove NASA označil kot «zelo resno», se je pripetila, ko je «Antares» krožil že ločen od matične ladje «Kitty Hawk» kakih 17 km nad Lunino površino. Nenadoma je prišlo do okvare pri stikalu, ki upravlja avtomatske naprave za pristajanje na Luno. Če rahločutni elektronski aparati zabeležijo določeno nevarnost, pride do takojšnjega opozorila in kmalu nato do avtomatske prekinitve spuščanja na Lunino površino. V tistem trenutku se ojači delovanje motorjev lunarnega vozila, ki zaradi te dejavnosti začne spet pridobivati na višini ter se začne vračati v prvotni krožni tir okoli Lune. Ker so vesoljci opazili, da nekaj ni v redu, (pravzaprav je prišlo prvo opozorilo za to napako iz vesoljskega središča v Houstonu) so začeli takoj pregledovati, kje tiči vzrok okvare. Še preden je vesoljsko središče v Houstonu sklenilo, da bi podaljšali potovanje lunarnega mudola še za enkratno kroženje okoli Lune, so ugotovili, da je okvara nastala verjetno zaradi prisotnosti nekega tujega telesa v aparaturi. Zato so z Zemlje ukazali vesoljcem, naj izključijo avtomatsko aparaturo ter se zatečejo k ročnemu upravljanju.

Na srečo je bilo vse v redu. «Antares» se je spustil počasi proti Lunini površini, se je dotaknil s sondami, ki so pod štirimi pristajalnimi kraki. Takoj nato je lunarni modul mehko pristal na površini Lune.

Po pristanku sta vesoljca Shepard in Mitchell kontrolirala vse naprave, zaužila nekaj hrane in se potem začela pripravljati na prvo potovanje po Lunini površini. Po 14. uri so jima iz vesoljskega središča v Houstonu veleli, naj oblečeta vesoljski oblačili. Tu pa se je spet nekaj zataknilo. Prišlo je namreč do nekaterih nevšečnosti v zvezi z radijskimi aparati, ki služijo za povezavo med vesoljci, lunarnim modulom in zemeljskim središčem. Prav te nevšečnosti so bile vzrok precejšnje zamude pri izstopu obeh vesoljcev iz lunarnega modula.

Lunarni modul «Antares» je pristal na neravnem zemljišču, ki je naklonjeno za kakih 8 stopinj. Ta naklonjenost ne povzroča nobene zaskrbljenosti, ker je predvideno, da zgornji del «Antaresa» lahko vzleti tudi v primeru naklonjenosti do 30 stopinj.

Kot smo že dejali, so zadnje nevšečnosti povzročile precejšnje zamude pri izstopu dveh vesoljcev iz lunarnega modula. Točno ob 15.54 je Alan Shepard stopil na Lunina tla, nekaj minut pozneje mu je sledil Edgard Mitchell. Gre za petega in šestega človeka od vseh, ki so do sedaj hodili po Lunini površini. Po prvih nerodnih korakih in potem ko sta se naučila hoditi, oziroma skakati, v povsem novem okolju in razmerah, sta vesoljca začela pripravljati znanstveno avtomatsko postajo. Shepard je tudi spravil z lunarnega modula poseben ročni voziček na katerega sta naložila razne inštrumente in aparature. Pri tem delu sta se oddaljila od «Antaresa» za kakih sto metrov. Zdi se, da ju je to delo precej utrudilo, saj so na vesoljskem središču v Houstonu zabeležili, da je v določenem trenutku Shepardovo srce utripalo 120 krat na minuto, Mitchellovo pa celo 124-krat.

Shepard in Mitchell sta se vrnila v lunarni modul precej pozno zvečer. Najprej je prišel ob 20.22 Mitchell, Shepard pa mu je sledil ob 20.45. Še prej jima je vesoljsko središče v Houstonu dovolilo da podaljšata delo na Lunini površini za pol ure.

V tem trenutku je na kraju, kjer je pristal lunarni modul «Antares» lunino jutro. Sonce je začelo komaj vzhajati izza obzorja ter je zato njegova moč še neznatna. Čez sedem dni bo seveda stalo navpično nad Lunino površino ter bo ogrelo njeno površino za več kot 150 stopinj nad ničlo.

Danes sta vesoljca Shepard in Mitchell postavila na površino Lune številne aparate, ki veljajo vsega skupaj okoli 17 milijard lir. Gre za razne inštrumente, ki merijo «sončni veter», lunino atmosfero, potresomere, ki naj bi zabeležili naravne ali umetne potrese. V tem zadnjem primeru gre predvsem za eksplozije, ki jih bodo povzročili z minometalcem ki ga bodo sprožili z radijskim poveljem z Zemlje, potem ko se bodo vesoljci že vrnili domov. V načrtu je, da bodo s tem minometalcem izstrelili štiri naboje v razdalji od približno 300 do 1500 metrov daleč. Potresomeri bodo zabeležili med drugim tudi te eksplozije.

Poleg tega je danes pilot lunarnega modula Mitchell povzročil v določenih razdaljah več manjših tresljajev s posebno napravo (baje se vsi poskusi niso posrečili).

Na kraju je treba še zabeležiti, da so strokovnjaki že ocenili včerajšnji siloviti udarec tretje stopnje rakete «Saturn 5», ki je padla na Luno s hitrostjo okoli 9.000 km na uro. Po mnenju nekaterih Luna sploh nima take skorje, kot jo ima Zemlja (znano je, da zemljina skorja meri verjetno okoli 50 km) sicer pa ta hipoteza ni še potrjena, ker drugi strokovnjaki domnevajo, da predstavlja na primer področje kraterja «Fra Mauro» prav zgornji del Lunine skorje, ki se pa izgubi v primeru Luninih «morij» zelo globoko pod njeno površino.

Jutri bosta vesoljca nadaljevala svoje delo. Med drugim se bosta povzpela na «stožčev krater», ki je visok skoraj 200 metrov, njegovo dno pa sega kakih 70 metrov pod rob kraterja samega. Domnevajo, da se vesoljca ne bosta spustila na dno kraterja. Po skoraj petkilometrskem sprehodu se bosta vrnila k lunarnemu vozilu, od koder bosta nato poletela, po 33 urah bivanja na Luni proti matični ladji, kjer ju čaka pilot «Kitty Hawka» Roosa.

PO PODALJŠANJU PREMIRJA NA BLIŽNJEM VZHODU

EGIPTOVSKI PREDLOGI SPRAVILI V ZADREGO IZRAELSKO VLADO

NEW YORK, 5. — Glavni tajnik OZN U Tant je danes izrazil svoje zadovoljstvo, da sta Egipt in Izrael pozitivno odgovorila na njegov poziv za podaljšanje prekinitve ognja na Bližnjem vzhodu. V krogih Združenih narodov so prav tako z zadovoljstvom sprejeli vest po podaljšanju premirja. Od vseh predstavnikov je samo glasnik britanske delegacije pri OZN uradno komentiral ta važen dogodek in poudaril, da bi obnovitev sovražnosti skoraj gotovo onemogočile možnost uspeha Jarringove misije, ki pa jo je treba z vsemi močmi podpreti.

Iz Kaira poročajo, da v egiptovski prestolnici čakajo na uradni odmev izraelske vlade na izredno važen predlog, ki ga je dal predsednik Sadat glede možnosti odprtja Sueškega prekopa za vse države sveta, pod pogojem, da se Izraelci umaknejo iz vzhodnega obrežja prekopa. Toda prvi komentarji izraelskega tiska, kakor tudi sinočnja izjava predsednice vlade Meirove, niso preveč ugodni. Kljub temu pa politični opazovalci v Kairu menijo, da izraelska vlada ne bo mogla iti mimo egiptovskega predloga.

Prvi izraelski odmevi na včerajšnji govor egiptovskega predsednika Sadata o enomesečnem podaljšanju premirja ob Sueškem prekopu izražajo veliko zadrego izraelskih uradnih krogov. V Telavivskih političnih in časnikarskih krogih poudarjajo, da Sadat «ni povedal nič novega, nič koristnega za ugoden razvoj pogajanj pri veleposlaniku Jarringu». Glede Sadatovega predloga o odprtju Sueškega prekopa, izraelski politični krogi menijo, «da si hoče s tem Egipt zagotoviti podporo in simpatije držav, ki so najbolj prizadete zaradi zapore prekopa in si hkrati zagotoviti občutno strateško in vojaško prednost».

Kot poročajo iz Tel Aviva bo izraelska vlada uradno odgovorila na egiptovsko stališče v prihodnjih dneh, potem ko bo podrobno proučila Sadatov govor. Sicer pa se je analiza egiptovskega stališča dejansko že danes začela na sestanku, ki ga je sklicala predsednica vlade Meirova in so se ga udeležili obrambni minister Dajan, zunanji minister Aba Eban in podpredsednik vlade Alon. Kaj so na tem sestanku govorili se še ne ve, gotovo pa je, da bodo o vprašanju podaljšanja premirja razpravljali na nedeljski plenarni seji vlade v Jeruzalemu.

Precejšnje presenečenje je povzročila v izraelskih političnih krogih objava «New York Timesa» pisma, ki ga je zunanji minister ZDA Rogers nedavno poslal egiptovskemu predsedniku Riadu. Čeprav so v Washingtonu uradno izjavili da vsebina objavljenega pisma ni bila popolna in da je bila «delno izkrivljena», je vendar njena vsebina povzročila v Izraelu veliko «razočaranje». Gre predvsem za strah, da bi ZDA podprle zahtevo Arabcev, da se morajo izraelske čete umakniti iz zasedenih arabskih področij, če se hoče doseči trajen mir na Bližnjem vzhodu. V izraelskih političnih krogih ugotavljajo, da je novo ameriško stališče do Bližnjega vzhoda bližje egiptovskim koristim kot izraelskim.

Zanimiva je vest iz Washingtona, v kateri je rečeno, da so funkcionarji ameriškega zunanjega ministrstva danes sporočili, da so ZDA obvestile Francijo, Veliko Britanijo in Sovjetsko zvezo, da so pripravljene začeti predhodna pogajanja v zvezi z jamstvi, ki jih bo treba dati ob morebitnem sporazumu o miru na Bližnjem vzhodu med Izraelom in arabskimi državami. Funkcionarji zunanjega ministrstva so pojasnili, da se bodo ti razgovori baje začeli na prihodnjem sestanku predstavnikov štirihvelesil pri Združenih narodih, na katerem bodo proučili dosedanji potek in dosežke Jarringove misije.

Politični opazovalci v Washingtonu ugotavljajo v zvezi s temi izjavami, da so ZDA pripravljene razpravljati s Sovjetsko zvezo, Francijo in Veliko Britanijo o sredstvih, ki naj zagotovijo, da bodo Arabci in Izraelci spoštovali dogovor, ki naj bi ga dosegli z Jarringovim posredovanjem. Kot je znano je bila že svoj čas predvidena možnost udeležbe štirih velesil pri sestavi korpusa Združenih narodov za vzdrževanje miru na izraelsko-arabskih mejah.

V ameriških uradnih krogih poudarjajo, da je bil sklep o začetku omenjenih razgovorov sprejet na osnovi ugotovitve, da so se že začeli resni pogovori med prizadetimi strankami pri veleposlaniku Jarringu, ter da se bodo ta pogajanja nadaljevala brez nevarnosti, da bi Arabci zahtevali posredovanje varnostnega sveta, ali pa, kar bi bilo najhujše, da bi se spopadi obnovili.

POLOŽAJ V INDOKINI SE ZAOSTRUJE

Še 3000 sajgonskih vojakov vdrlo v Laos

«New York Times» obtožuje Nixonovo upravo stopnjevanja vojne

VIENTIANE, 5. — Tu so sporočili, da je okrog 3000 južnovietnamskih vojakov vdrlo kakih 15 km v notranjost laoškega ozemlja na področje, kjer so sajgonske in ameriške oborožene sile začele veliko ofenzivo proti južnovietnamskim partizanom ob laoški meji. Ta ofenziva doslej ni imela najmanjšega uspeha, ker so udarili popolnoma na prazno. Toda v laoškem glavnem mestu vlada prepričanje, da so bile dosedanje operacije na laoški meji le priprave za množičen vdor v Laos, ki ga že dlje časa pripravljajo ameriški strateški bombniki z bombardiranjem obsežnih laoških področij.

Napad na Laos se je dejansko začel pred nekaj dnevi z operacijo južnovietnamskih padalcev. Ravnatelj urada za informacije laoške patriotske fronte Pathet Laa v Hanoju je danes izjavil, da so močni kontingenti ameriško - južnovietnamskih sil vdrli v Laos na področju ceste št. 9. Izjavil je, da je položaj v Laosu izredno resen. Nato je povedal, da so bila osvobojena področja, zlasti pa še južni del Laosa, od začetka januarja dalje pod hudim bombardiranjem in dodal, da so vdrli v Laos tudi trije tajski bataljoni, ki se sedaj nahajajo na planoti Bolovens, kjer so se pred nekaj dnevi spustili sajgonski padalci. Ravnatelj urada za informacije Pathet Laa je izjavil, da se teh operacij v Laosu udeležujejo enote 701. divizije, 5. motorizirane divizije in razni drugi pehotni oddelki ZDA, skupno s 30.000 sajgonskih vojakov. Predstavnik Pathet Laa je poudaril, da je ta ameriško-sajgonski napad popolnoma onemogočil mir v Laosu in na celotnem področju jugovzhodne Azije.

New York Times danes ostro kritizira Nixonovo upravo in jo obtožuje, da je razširila vojno v Indokini. List pravi, da je Nixon, tako kot Johnson, poslušal nasvete vojaških skrajnežev, ki zahtevajo vojaško rešitev vojne v Indokini, namesto, da bi se odločil za mirno rešitev. Poleg tega New York Times ugotavlja, da je bivši predsednik Johnson videl večjo korist v nevtralnosti Kambodže in Laosa, čeprav je bil nagnjen k vojaškemu stopnjevanju. Toda predstavnik Bele hiše Ziegler je danes izjavil, da ameriška vojska ne bo posegla v Laosu, kot ni posegla v Kambodži, ter dejal, da niti ameriški vojaški svetovalci niso doslej prekoračili kamboške in laoške meje. Ni pa zanikal vesti, da so vdrle v Laos sajgonske čete s pomočjo ameriškega letalstva. Glede «ameriških vojaških svetovalcev» pa je nedavno neki ameriški list objavil njihovo sliko v Kambodži.

V Moskvi so ostro napadli ameriško - sajgonsko agresijo na Laos. Agencija TASS, Izvestja, Pravda in drugi listi pišejo, da Washington hoče mir v Indokini samo z besedami, v resnici pa si domišlja, da bo z mečem in ognjem uresničil svoje podle neokolonialistične načrte.

Zamenjava veleposlanikov med SFRJ in Albanijo

Vladi Socialistične republike Jugoslavije in Ljudske republike Albanije sta se sporazumeli, da dvigneta diplomatska zastopništva na raven veleposlaništev in da si izmenjata veleposlanike. Ta odločitev je rezultat postopnega napredka medsebojnega sodelovanja. S tem sporazumom si bosta Jugoslavija in Albanija prvič v zgodovini medsebojnih diplomatskih odnosov izmenjali veleposlanike.

BEOGRAD, 5. — Predsedstvo Zveze komunistov Jugoslavije bo na seji, ki jo je sklical izvršni biro za 23. februarja, proučilo ustavne spremembe v razvoju političnega sistema. Uvodno poročilo bo na seji podal član izvršnega biroja Edvard Kardelj.

SFRJ o podaljšanju premirja na B. vzhodu

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 5. — Državno tajništvo za zunanje zadeve pozdravlja sklep vlade Združene arabske republike o podaljšanju prekinitve ognja kot dokaz pripravljenosti vlade ZAR, da s svojim konstruktivnim zadržanjem omogoči veleposlaniku Jarringu, da nadaljuje svojo misijo, da bi se doseglo mirno rešitev krize na Bližnjem vzhodu. Očividno je, je izjavil zastopnik državnega tajništva za zunanje zadeve, da je ogromna večina držav na svetu za to, da se čimprej doseže rešitev na osnovi resolucije varnostnega sveta od novembra 1967. leta in vzpostavi mir, ki bi jamčil suverenost, teritorialno integriteto in varnost vseh držav tega področja.

Zastopnik državnega tajništva je poudaril potrebo, da vse miroljubne države, Združeni narodi, posebno pa varnostni svet pomagajo veleposlaniku Jarringu, da svojo misijo uspešno zaključi. Za dosego tega pa mora Izrael stvarno pristati na razgovore o izvajanju resolucije varnostnega sveta, kajti, po mišljenju zastopnika državnega tajništva za zunanje zadeve, se od arabskih držav ne more zahtevati, da sprejmejo sedanje stanje, t. j. podaljšanje izraelske zasedbe njihovega ozemlja za nedoločen čas,

B. B.

V TOVARNAH IN DELAVNICAH SO PREKINILI DELO ZA POL URE

Gnev tržaškega delavstva in protifašistov zaradi škvadrističnega zločina v Catanzaru

Ogorčenje in vabilo k budnosti ter zahteva po razpustu fašističnih gibanj v izjavah CGIL, CISL, časnikarskega sindikata, KD, PSI, PSIUP, PSU in KPI - Obsodba nasilja v izjavah CCdL in PLI

Fašistični zločin v Catanzaru, podlost škvadristov, ki so z ročnimi bombami napadli skupino antifašistov na poti domov ter ubili zidarja, očeta štirih otrok, je tudi v Trstu, kot povsod drugod v Italiji, vzbudil ne samo ogorčenje in gnev, temveč tudi sprožil prve stvarne akcije, da se kaznuje krivce in tiste, ki so predolgo časa tolerirali nasilje v velikih industrijskih centrih, od Milana do Rima, Vareseja in Cunea ter Trsta in dopuščajo, da se pojavljajo na ulicah in trgih oborožene škvadre črnosrajčnikov, da se vežbajo po kraških dolinah in pripravljajo na nove zločine.

Trst je na izziv protiustavnih sil odgovoril takoj. Komaj je vest prispela z jutranjimi časopisi in radijskimi poročili v naše mesto, so reagirali delavci, študentje, politični predstavniki. V tovarnah je zgodaj zjutraj vršelo in marsikje se je že govorilo o stavki. Pozneje so se sestala sindikalna vodstva in v kratkem času oklicala polurno splošno stavko. V trenutku, ko so to sklepali sindikalisti in delavski predstavniki še niso vedeli, da so osrednje sindikalne zveze v Rimu sklenile organizirati vsedržavno splošno, dveurno stavko. Brzojavko iz Rima so prejeli pozneje, ko je navodilo bilo že razposlano tovarniškim odborom in sindikalnim aktivistom v delavnicah. Izvedli so jo popoldne, med 16. in 17. uro, pred koncem dela. V glavnem so se delavci podali na ulice pred uro, ko tuli sirena, v marsikateri delavnici pa so ostali in razpravljali o zadnjih dogodkih. Marsikdo je bil mnenja, da je stavka samo epizoda in da bo treba zaostriti protifašistično budnost in v kali zatreti dejavnost fašističnih škvader. Stavke so se udeležili dejansko vsi. Redki so bili aktivisti desničarskih strank in sindikatov, ki bi se spričo ogorčenja in odločnosti tržaških delavcev upali nasprotovati stavki ali celo ostati na delovnem mestu.

Popoldne se je v znak protesta zaradi fašističnega zločina v Catanzaru ustavil tudi ves javni promet. Šoferji so ustavili avtobuse za pol ure.

Strnjeno so prekinili delo tudi zidarji na gradbiščih. V Catanzaru so fašisti ubili delovnega tovariša — zidarja in razumljivo je, da je ogorčenje med njimi bilo še posebno ostro. Zjutraj so sindikati gradbene stroke sklenili «mobilizacijo stroke za protifašistično budnost».

Tržaška delavska zbornica CGIL je izdala sporočilo, v katerem izjavlja, da nasprotujejo delavci fašizmu tako v Trstu, kjer je prizadel že preveč gorja in žrtev v boju proti zločinski tiraniji, kakor v državi, ki jo je prerodila le osvobodilna vojna proti fašizmu.

«Delavci so pripravljeni, če je treba, braniti svobodo, demokracijo in družbene pridobitve, ki jih jamči ustava».

CISL se je prav tako pridružila zahtevi, naj policija izsledi krivce in jih kaznuje. «Potrebna je protifašistična ofenziva v Italiji, ker je cilj fašističnih dejavnosti ta, da zavira demokratični napredek. Začeti pa je treba s prepovedjo fašističnih skupin in gibanj».

Tržaška CCdL, ki je pristala na enotno stavko, pa je izjavila, da je treba braniti državo pred vsakršnim nasiljem.

Odločno so reagirale tudi antifašistične stranke. Demokrščanski tajnik Sergio Coloni se je spomnil velike antifašistične manifestacije v Trstu. Zahteval je, naj se kaznujejo krivci in tisti, ki so navdihovali nasilja zadnjih časov.

Tržaška federacija PSI je izdala kratko in jedrnato izjavo, v kateri zahteva razpust fašističnih organizacij ter gibanj.

Socialdemokrati so izdali tiskovno sporočilo, v katerem poudarjajo solidarnost demokratičnih sil proti «spirali nasilja» v obrambo republike, ki je izšla iz boja proti fašizmu.

Liberalci so v svoji izjavi ponovili obsodbo «vseh ekstremizmov».

Komunisti niso v Trstu izdelali posebnih resolucij, tudi zato, ker poteka že dalj časa politična akcija te stranke za splošno mobilizacijo vseh sil proti fašističnemu izzivanju. Nalepili bodo izjavo politbiroja KPI, ki ponavlja stališče Berlinguerja, da je treba v kali zatreti vsak poskus oživljanja fašizma.

Senator Vidali pa je nekaj sto ljudem, pred začetkom predavanja v krožku «Che Guevara», izjavil, da «Catanzaro ne bo zadnja etapa fašističnega stopnjevanja nasilja, če se vlada ne bo odločila izvajati ustavnih določil».

Partizansko združenje API je predlagalo sestanek demokratičnih strank, da bi preučile vzroke obujanja nasilja.

Sindikat časnikarjev Julijske krajine je izdal tiskovno sporočilo, v katerem odločno obsoja verigo prevratniškega nasilja, naperjenega proti demokratičnemu redu. Časnikarji se pridružujejo gnevu vseh demokratičnih sil in izražajo svoje globoke sožalje družini ubitega delavca.

Tržaška federacija PSIUP je v svojem dokumentu poudarila, da se poslužujejo fašističnih škvadristov gospodarji, ki nadaljujejo svoje izzivalno dejavnost, ker so nekaznovani in ker jih, v nekaterih primerih, krijejo določeni organi državne oblasti.

«Jasno je zato, da niso za smrt socialističnega tovariša iz Catanzara krivi samo avtorji atentata, temveč tudi krogi gospodarske in politične oblasti, ki jim dajejo denar in orožje».

Tudi občinski svet devinsko - nabrežinske občine je na svoji sinočnji seji soglasno in zelo energično obsodil fašistične izgrede in zločinsko dejanje fašističnih škvadristov v Catanzaru ter poudaril zahtevo, da oblasti preprečijo taka dejanja in kaznujejo krivce.

Tržaški župan Spaccini je poslal županu Catanzara brzojavko, v kateri ga prosi, naj posreduje njegovo iskreno sožalje družini žrtve fašističnega atentata, ranjencem pa izraze solidarnosti.

Prof. Ribezzi obsodil zločin v Catanzaru

Predsednik deželnega sveta Ribezzi je v zvezi z zadnjimi dogodki v Catanzaru poslal predsedniku deželnega sveta Kalabrije brzojav, v katerem je v svojem imenu in v imenu skupščine dežele Furlanije-Julijske krajine ostro ožigosal sramotni zločin tamkajšnjih fašistov ter izrazil prepričanje, da bodo storilci strogo kaznovani, povzročitelji neredov pa izolirani.

NA POSEBNI SLOVESNOSTI V NEDELJO

Trgovinska zbornica bo nagradila 110 zaslužnih delavcev in podjetnikov

Tri kategorije nagrajencev - Med nagrajenci hotel Pri pošti, bife Tomažič, Karel Čok, čebelar F.. Ferluga iz Rojana in drugi

Tržaška trgovinsko zbornica bo tudi letos nagradila vrsto domačinov, ki so v svojem življenju pokazali posebno privrženost delu in prizadevanje za gospodarski razvoj. Ustrezni natečaj, ki ga je zbornica rapisala v lanskem letu, predvideva nagraditev treh kategorij delavcev in operaterjev. V prvo kategorijo spadajo delojemalci, ki so bili nad 30 let nepretrgoma v službi pri enem podjetju; v drugo kategorijo spadajo podjetja z glavnim sedežem v tržaški pokrajini, ki poslujejo nad 30 let pod vodstvom ustanovitelja ali nad 50 let tudi pod vodstvom njegovih naslednikov. V to skupino spadajo še trgovski zastopniki z vsaj 30 leti neprekinjene dejavnosti in pa spolovinarji in koloni, ki živijo nad 20 let na istem posestvu. V tretjo kategorijo pa spadajo končno industrijska, trgovska, kmetijska in obrtniška podjetja, v katerih so bile storjene pomembe izboljšave kar zadeva proizvodnjo blaga ali storitev, ali vidne izboljšave v prid osebju.

Slovesna podelitev nagrad bo v nedeljo dopoldne, s pričetkom ob 10. uri, v glavni dvorani trgovinske zbornice. Vsega skupaj bodo predstavniki ustanove podelili 110 nagrad, in sicer 55 v prvi, 46 v drugi ter 9 v tretji kategoriji.

V prvo kategorijo sodijo naslednji nagrajenci: Kimenz Bruno (Assicurazioni Generali), Rigon Ottorino (Smolars SpA), Trevisini Dante (Tovarna strojev pri Sv. Andreju), Vattovani Antonio (Zadruga dimnikarjev), Moruzzi Costante (Banca Commerciale Italiana), Müller Carlo (CRDA), Visintin Amerigo (Delavske zadruge), Ferletti Giuseppe (Tovarna strojev pri Sv. Andreju), Tamaro Livio (Assicurazioni Generali), Toncinich Giovanni (Banca Commerciale Italiana), Tremel Bruno (RAS), Visintini Mario (Tovarna strojev pri Sv. Andreju), Macor Ferruccio (idem), Olivo Mario (CRDA), Zoppe Duilio (ENEL), Alessio Edoardo (Assicurazioni Generali), Di Gregorio Francesco (idem), Hrovatin Rodolfo (Tržaški lloyd), Levscek Emilia (Antonio Grandi - FIAT), Serbo Laerte (Assicurazioni Generali), Di Mola Vincenzo (Tovarna strojev pri Sv. Andreju), Princich Carlo (Dreher), Scoberti Giuseppe (Tržaški lloyd), Suardi Rodolfo (ACEGAT), Gordini Rodolfo (Tržaška hranilnica), Konic Giuseppe (brivski salon Pisani Vittorio), Massari Erminio (Tovarna strojev pri Sv. Andreju), Craighero Umberto (Delavske zadruge), Crisman Lidia (F.lli Nascimben), Cenni Alcide (Delavske zadruge), Čok Karel (tvrdka Colja Ema vd. Tomažič), Suligoj Giuseppe (tvrdka Cossovel & Verbitz), Vetta Alfonso (Tržaški lloyd), Trocca Floriano (družba Silio Tamaro & Figli), Vetta Oriente (Tržaški lloyd), Zucca Ferruccio (tvrdka Figli di Marcello Sessi), Milani Umberto (Esso Standard Italiana), Milocco Lodovico (Tripcovich), Poli Giacomo (Radio Vincenzi), Secoli Carlo (ACEGAT), Verardo Lelio (Esso Standard Italiana), Antoni Silvano (Tipografia Moderna), Bernardini Massimiliano (Esso Standard Italiana), Cervini Romeo (Tripovich), Iellenz Giuseppe (Dreher), Nauta E. Attilia (UTAT), Cristini Francesco (Figli di Marcello Sessi), Deste Renato (tvrdka Zorza), Klun Lodovico (Aquila), Molinari Luciano (Dreher), Duplancic Vincenzo (Colorificio Italia), Mancinelli Virgilio (tvrdka Valente Matteo), Skabar Francesco (Silio Tamaro & Figli), Starec Albert (Stock) in Bersenda Giovanni (Italsider).

Druga kategorija obsega naslednja podjetja in tvrdke: Eredi di Stefano Cruciatti (marmor), Giovanni Mizzan (lekarna), Luigi Berzi nasl. (krojačnica), Napoleone Prisco (oblačila), Marcello Cillia (mehanična delavnica), Ema Colja vd. Tomačiž (bifè), Helena Rebula (gostilna), Marino Callierotti (brusač), Vittorio Pisani (brivski salon), Rigutti Confezioni (oblačila), Beniamino Delise (ribarnica), Vittorio Valentini (tiskarna), Tecnochimiche Industriali (industrijska predstavništva), Ugo Godas - Covach (tapetnik), Lorenzo Rebula (pekarna), Universale Commercio Generale (trgovina z jestvinami na debelo), Giovanni Cottur (kolesa, motorji), Tintoria la Triestina (kemična čistilnica), Antonio Baldo (trgovski zastopnik), Angelo Virani (trgovina z lesom), Marco Cumbat (trgovski zastopnik), Enrico Oberti (trgovina z jestvinami), Amalia Pregarz vd. Bin (gostilna), Giovanni Alzetta (bar), Angelo Sponza (brivski in frizerski salon), Angelastri Pasquale (garaža), Ines Bosetti (prodaja vojaskih atriklov), Mario Ienko (drogerija), Nero Jordan (pekarna), Tostatura Moderna di Caffè Romano Pecile (pražarna in trgovina s kavo), Luigi A. Roi (krojačnica), Fides - A. Zambon (trgovina z verskimi artikli), Hotel Pri Pošti Ivan Kariš (hotel, bar), Andrea Rodriguez (brivski salon), Carmelo Ardizzone (idem), Carlo De vetta (trgovski zastopnik), Avellino Albanese (čevljar), Milano Coceani (avtomehanična delavnica), Santo Malfatti (trgovska zastopstva), Giusto Martini (krojačnica), Vittorio Volpi (tehnični izdelki), Marcello Giacomich (brivski in frizerski salon), Francesco Goruppi (izdelovanja štedilnikov), Emilio Pertot (mizarska delavnica), Salvatore Strancer (parketi) in Enrico Ciardi (urar in zlatar).

Tretja kategorija obsega dve podkategoriji, in sicer podkategorijo trgovskih dejavnosti in podkategorijo kmetijskih posestev. Prva podkategorija obsega naslednjih 5 podjetij oziroma zasebnih pobud: Figli di Marcello Sessi (oblačila), Giovanni Ficich (trgovina z električnim materialom), Antonio Grandi (zakupnik Fiat), Ferdinand Ferluga (čebelarstvo) in UTAT (potovalni urad). Druga podkategorija pa obsega naslednja štiri kmetijska posestva. Leghissa Venceslao (320 let!), Milkovich Giuseppe (170 let), Zigon Miroslao (150 let) in Terzon Luigi (68 let).

Čestitkam, ki jih bodo vsem tem zaslužnim možem izrekli predstavniki tržaških gospodarskih krogov na nedeljski slovesnosti, se vnaprej pridružuje naš dnevnik.

V PONEDELJEK PRVI OBISKI NA DOM

Prihodnji teden metanizacija Čarbole in okolišnjih četrti

Brezplačna dela na kuhalnikih, 60 odst. v breme potrošnikov pa za prilagoditev vodnih grelcev

Potrošniki prejemajo te dni pisma na dom, v katerih jih ACEGAT obvešča, da bo na področju Čarbole (med ulicama Italo Svevo in bivšim igriščem Pončane) prehod od navadne plinske mreže k metanu.

Dela se bodo pričela v ponedeljek in že prve dni bodo uslužbenci podjetja SALP obiskali približno 1500 družin.

Uslužbenci podjetja SALP, ki mu je mestno podjetje ACEGAT naročilo, naj izvede to postopno «metanizacijo» posameznih področij, bodo obiskali že v ponedeljek nekaj potrošnikov in jim orisali posamezne faze prehoda k metanu in tehnične popravke, ki jih bodo morali vnesti na svojih gorilnikih. V primeru, da bo kdo odklonil uslužbence tega podjetja, bo moral podpisati izjavo, da odklanja preureditvena dela in sprejema nase vsakršno odgovornost v primeru nezgod ali podobnega.

Koliko pa bo ta operacija stala? ACEGAT trdi, da bo podjetje izvedlo preureditvena dela na gorilnikih in vseh napravah za kuhanje brezplačno, potrošniki pa bodo morali plačati 60 od sto stroška za popravilo vodnih grelcev. V celoti pa bodo morali potrošniki plačati za prilagoditev pip in priključkov na velikih kuhinjah, pečeh za kruh, industrijskih in ogrevalnih napravah.

Uslužbenci bodo začasno prekrili z lepilnimi trakovi posamezne naprave, ki jih potrošniki nekaj časa ne bodo smeli uporabljati v času prehoda od plina k metanu. Pozno popoldne bodo v ponedeljek zaprli plinske vode, razen enega, skozi katerega bodo začeli dovajati prve količine metana.

Prilagoditev naprav se bo nato pričela naslednjega dne, v torek, začenši z napravami, ki so socialno važne — kuhinjami otroških vrtcev, šol, bolnic itd.

V primerih, ko bo prilagoditev priključkov zapletena, bodo uslužbenci podjetja SALT odnesli kuhalnik s seboj in dali potrošniku drugega na posodo.

Dela bodo trajala do sobote, nato pa bodo začeli z metanizacijo drugega področja pri Sv. Jakobu (Ul. Orlandini, Pončana, Istrska cesta, Costalunga).

Še zadnje obvestilo: uslužbenci bodo prebrali tudi številke na števcih.

Od tistega trenutka dalje bodo potrošniki plačevali nadaljnje količine plina (metana) po novih tarifah.

Partizani in aktivisti NOB: spomnite se Cerknega !

Dr. Palermo imenovan za glavnega državnega pravdnika v Trstu

Višji sodni svet v Rimu je na svoji seji pod predsedstvom podpredsednika posl. odv. Alfreda Amatuccija imenoval za glavnega državnega pravdnika pri tržaškem prizivnem sodišču dr. Carmela Palerma. Kot znano je bilo že nekaj let mesto glavnega državnega pravdnika pri tržaškem prizivnem sodišču prosto zaradi bolezni prejšnjega visokega sodnega funkcionarja.

De Gioia spet tajnik PSU v Trstu

Predvčerajšnjim se je v sedežu federacije PSU sestalo novoizvoljeno socialdemokratsko vodstvo, v katerem so Anastasi, Angelelli, Bego, Bercè, Betosso, Borsatti, Cesare, De Gioia, De Vecchi, Dulci, Fontanot, Giraldi, Lepore, Lonza, Bruno, Logaro, Mocchi, Padoani, Zdravko Pahor, Pierandrei in Romano. Izvolili so novega tajnika tržaške PSU, ki bo, kot doslej, Giuseppe De Gioia.

Sprejem italijanskega konzula v Kopru

Italijanski generalni konzul v Kopru je sinoči priredil v prostorih hotela Halaetum v Izoli sprejem ob zaključku desetega seminarja «italijanske kulture», kot je rečeno v uradnem vabilu. Sprejema ob zaključku seminarja za šolnike italijanske narodnosti v Jugoslaviji so se udeležili številni udeleženci seminarja ter člani mešanega italijansko - jugoslovanskega odbora za izvajanje londonskega sporazuma.

Komisariat javne varnosti za Devin-Nabrežino je prijavil pod obtožbo tatvine sodnim oblastem 19 letnega nemškega državljana Heinza Bauerja Uda in 25-letnega britanskega državljana Fredericka Mills Normanna. Turista sta v odsotnosti železničarja vlomila v železniško čuvajnico pri Medji vasi, kjer sta prespala noč, zjutraj pa sta se oddaljila z jestvinami, ki sta jih našla v notranjosti.

ZDRAHE MLADEGA PIJANEGA MLADENIČA IZ NOVARE

Ker ni našel hotelske sobe razbil šipo vhoda v trgovino

Grobo je žalil in grozil policajem - Po dvojni dozi pomirjevalnega sredstva je končno v bolnišnici zaspal

Vino je prejšnjo noč precej hudo zagodlo 24-letnemu Sergiu Di Mattii, rojenemu v Miljah, a s stalnim bivališčem v Novari. Na poti v Trst se je pošteno napil in se je v našem mestu odločil, da bo noč prespal v udobni spalnici Jolly hotela. Toda mladenič je napravil račune brez nočnega vratarja, ki mu sobe ni hotel ali mogel dati. Di Mattia je vztrajal pri zahtevi tudi po prihodu policije, katero je vratar poklical v upanju, da se bo pijani gost vendarle ustrašil. Prisotnost policajev pa Di Mattio ni motila. Predstavil se je kot visoki funkcionar tovarne Fiat Mirafiori in za sobo ponujal 30 000 lir in bogato napitnino vratarju.

Končno so ga le prepričali naj si poišče sobo v drugem hotelu. Vse to se je dogajalo malo pred 2. uro po polnoči. Uro kasneje pa je na kvesturi ponovno zazvonil telefon. Tokrat je nekdo obvestil agente, da je neznanec razbil šipo trgovine Giovanni v Ulici Ghega. Avtomobilska izvidnica, ki ji je načeloval podkomisar letečega oddelka dr. Rea, se je odpravila na kraj in ugotovila, da je nekdo razbil šipo vrat in hotel vstopiti v trgovino. Kdo je bil ta neznanec? Nihče drug kot pijani Di Mattia, ki je sicer zbežal, vendar so ga kaj kmalu izsledili. Ker je močno krvavel na roki, so ga povabili v bolnišnico, a mladenič o tem ni hotel slišati. Končno je le privolil, a v bolnišnici zdravniku ni hotel pokazati rane. Z roko je celo segel v žep in potegnil na dan zavitek cigaret. Dr. Rei je bilo dovolj. Cigarete mu je odvzel, Di Mattia pa ga je začel brcati. Šele po posegu zdravnikov in bolničarjev se je pomiril toliko, da so ga lahko obvezali. Takoj zatem pa je grobo napadel in opsoval policaje in jim grozil, da jim bo, ko se bo streznil, razbil glave. Povabilo, naj gre z njimi na kvesturo je odbil in je hotel ostati v bolnišnici. Zdravnik pa ga ni hotel pridržati, niti če bi plačal, kot je ponudil, 30.000 lir. Končno je le moral slediti agentom. Na kvesturi so mu hoteli odvzeti denar in ga spraviti v celico, kar je De Mattio ponovno vrglo s tira. «Denarja mi ne boste ukradli, lopovi,» je kričal, si spravil denar v usta, si strgal obveze in tolkel z rokami po zidu tako, da je kri brizgala na vse strani in tudi na uniforme in obleke prisotnih agentov. «Tepete me, ker sem pijan,» je kričal kot obseden. «Jutri bom govoril z dr. Boracettijem (namestnik državnega tožilca, op. ur.), ki je moj dober prijatelj. Vi ste me porezali, mi ukradli denar, sneli obveze in tolkli kot psa. Napravil bom vse, da vas bodo vrgli iz policije.» Več ni mogel reči, ker so ponj prišli bolničarji Rdečega križa, ki so ga ponovno odpeljali v bolnišnico.

Tu so se morali precej truditi, da so ga ponovno obvezali. Ko so ga še enkrat hoteli odpeljati na kvesturo, se je udarjal s pestmi po zidu hodnika, katerega je precej umazal s krvjo. Tokrat pa je tudi dežurni zdravnik dr. Torrenti izgubil potrpljenje in ga dal zapreti v celico za nemirne bolnike. Policaje je psoval s fašisti, a je hotel vseeno z njimi na kvesturo. Bilo pa je prepozno. Krepki bolničarji so ga slekli in ga spravili, seveda dobro privezanega, v posteljo. Komaj so ga pustili samega, se je začel dreti in peti na ves glas. Zdravniku ni preostalo drugega kot mu dati injekcijo z dvojno dozo pomirjevalnega sredstva. Di Mattia je tako končno našel posteljo, a se bo moral preseliti na bolj trdo ležišče v koronejskih zaporih. Ni izključeno, da bo prav njegovemu «dobremu prijatelju» Boracettiju pripadla naloga, da ga zasliši in formulira obtožbe, ki jih ne bo malo.

Prešernova proslava v p.d. «Ivan Cankar»

V prosvetnem društvu «Ivan Cankar» je bila sinoči Prešernova proslava, na kateri se je prvič v mestu predstavil novoustanovljeni Tržaški oktet, ki ga vodi Ivan Sancin. Občinstvo, ki je do kraja napolnilo društveno dvorano v Ul. Montecchi, je bilo prijetno presenečeno nad izvajanjem mladih pevcev, ki so v kratkem času dosegli že kar presenetljivo izvajalsko raven in zlasti nekatere pesmi v drugem delu sporeda zapeli tako, kot jih lahko zapoje le dobro uvežban in v času glasovno zlit ansambel. Mladim pevcem je treba iz srca čestitati, kot jim je čestitalo že občinstvo s tolikšnim aplavzom, da so morali k programu dodati še dve pesmi.

Na začetku proslave je Sergij Verč prebral spomenico predstavnikov zamejskih Slovencev predsedniku vlade Colombu. Na kraju se je zboru in občinstvu zahvalil predsednik društva Mario Magajna, ena izmed mladih članic društva pa je vodji okteta poklonila šopek rdečih nageljnov.

Več bomo o nastopu Tržaškega okteta še poročali.

Danes se poročita
Ivica Verginella *in* Karel Prašel, *nogometaš Primorja.*
Srečnemu paru čestitajo igralci, odborniki in člani športnega društva Primorje.
Čestitkam se pridružuje Primorski dnevnik.

Gledališča

VERDI

Z jutrišnjo popoldansko predstavo ob 16. uri za dnevni red v vseh prostorih se zaključijo predstave Rossinijeve komične opere «Italijanka v Alžiru».

Naslednja predstava operne sezone bo na sporedu v torek, ob 21. uri za red A v parterju in ložah ter za red B na galerijah in balkonih, ko bo gostoval sloviti «London Festival Ballet», ki je v tržaškem Verdiju poslednjič gostoval v sezoni 1966-67. Londonski balet bo tokrat nastopil z znanim baletom Čajkovskega «Hrestač» (Lo Schiaccianoci), ki bo tokrat v Trstu prvič izvajan v celoti.

Koreografija tokratne izdaje «Hrestača» se z ustreznimi spremembami, ki so jih vnesli Jack Carter, Andreè Howard in Vasilij Trunoff, oslanja na izvirno koreografijo Petipe in Ivanova, scensko zasnovo pa je zamisli Alessandro Benois.

Orkester gledališča Verdi bo dirigiral Terence Kern. Pri predstavi bodo sodelovale tudi gojenke Ginnastica Triestina.

Pri blagajni gledališča Verdi (tel. 23988) se danes dopoldne začenja prodaja vstopnic tako za nedeljsko popoldansko ot za torkovo predstavo.

POLITEAMA ROSSETTI

«Gli itagliani vogliono cantare» z Rito Pavone in Tedy Renom je na sporedu še danes ob 20.30 in jutri popoldne ob 16.30 in zvečer ob 20.30.

Pri blagajni v pasaži Protti se bo jutri začela rezervacija in prodaja vstopnic za naslednjo abonmajsko predstavo «Vsako sredo» z Ginom Cervijem, Andreino Pagnani, Carlinijem in Granato, ki bo v sredo, 10. t. m.

Pisatelj in časnikar Tom Wolfe, znan po svojih naprednih stališčih v ameriški kulturi, bo gost današnje «literarne sobote» v gledališču Rossetti. Ob 18. uri bo govoril o uporu doraščajočih. Sledila bo razprava.

AVDITORIJ

Danes, 6. in v nedeljo, 7. t. m. bo v Avditoriju gostovala skupina «I nuovi», ki se bo predstavila z delom Ernsta Tollerja «Pohabljenec». Delo je režiral Spiro Dalla Porta.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA
in
SLOVENSKA PROSVETA
prirejata
PREŠERNOVO PROSLAVO

v nedeljo, 7 februarja 1971 ob 16. uri v Kulturnem domu v Trstu

Sodelujejo:
SLOVENSKO GLEDALIŠČE — Mira Sardočeva in Stane Starešinič z izborom iz Večera poezij dr. Franceta Prešerna, ob spremljavi kitarista prof. Stanka Preka;
GLASBENA MATICA — godalni orkester pod vodstvom Oskarja Kjudra, solist violinist Žarko Hrvatić, Antonio Vivaldi, Jesen, iz «Štirih letnih časov»;
ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV — razširjeni zbor iz Rojana pod vodstvom Humberta Mamola ;
MOŠKI PEVSKI ZBOR «TABOR» Z OPČIN pod vodstvom Svetka Grgiča.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO TABOR Z OPČIN
priredi **danes**, 6. februarja ob 20.20 v Prosvetnem domu
PREŠERNOVO PROSLAVO
Sodelujejo: cerkveni mešani pevski zbor, Finžgarjeva ansambla «Times» in «Naši mladi», otroški pevski zbor šole Glasbene matice in domači moški pevski zbor.
Vljudno vabljeni !

GLASBENA MATICA - TRST
V petek, 12. februarja 1971 ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma
KONCERT SLOVENSKEGA TRIA
ACI BERTONCELJ — klavir
DEJAN BRAVNIČAR — violina
CIRIL ŠKERJANEC — čelo
Na sporedu bodo skladbe W. A. Mozarta, F. Schuberta in L. Van Beethovna.
Vljudno vabljeni !

PD VALENTIN VODNIK IZ DOLINE
priredi danes, 6. februarja ob 20.30 v društvenih prostorih
Prešernovo proslavo
Sodelujejo domači pevski zbor, dolinski glasbeni ansambel in recitatorji.

Slovensko gledališče v Trstu
KULTURNI DOM
Branislav Nušič
KAJ BOJO REKLI LJUDJE
igra v štirih dejanjih
DANES, 6. februarja 1971 ob 20.30 (ABONMA RED A)
v soboto, 13. t.m. ob 20.30 in v nedeljo, 14. t.m. ob 16. uri (okoliški abonma)

Prodaja vstopnic vsak dan od 12 do 14. ure ter eno uro pred začetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma; ob nedeljah in praznikih eno uro pred začetkom predstav. Rezervacije na tel. 734-265.

Slovensko gledališče v Trstu
Jaka Štoka
MOČ UNIFORME
burka s petjem v treh dejanjih
v nedeljo, 7. februarja 1971 ob 18. uri v prosvetni dvorani «IGO GRUDEN» v Nabrežini.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
VEČER POEZIJ DR. FRANCETA PREŠERNA
pripovedujeta Mira Sardočeva in Stane Starešinič ob spremljavi kitarista prof. Stanka Preka
v ponedeljek, 8. t.m. ob 20. uri v Ajdovščini
v četrtek, 11. t.m. ob 20 uri v Novi Gorici

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
SLOVENSKE BALADE IN ROMANCE
pripoveduje Stane Raztresen
v torek, 9. t. m. ob 11.30 in ob 20. uri v POSTOJNI

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
Jaka Štoka
MOČ UNIFORME
burka s petjem v treh dejanjih
v sredo, 10. t.m. ob 19.30 v Kranju

Razstave

NATURA VIVA — TRŽAŠKI EXOTARIUM, Drevored XX. septembra 31. Razstava in trgovina tropičnih, sladkovodnih in morskih rib eksotičnih živali (sesalcev, ptic, plazilcev, dvoživk). Odprto vsak dan, tudi ob nedeljah, od 10. do 13. ure ter od 16. do 20. ure. Zares spektakularna razstava.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo France Prešeren priredi v sredo 10. februarja ob 20.30 v prostorih osnovne šole Prešernovo proslavo z obširnim programom (recitacije, balet, tamburaški ansambel in pevski zbor). Kot gosta bosta nastopila člana Slovenskega gledališča.

Mali oglasi

Trgovskega pomočnika, ki je odslužil vojaščino — praktičnega dela, išččem. Telefonirati 211054 od 13. do 14. ure.

V Slovenskem klubu bo v torek, 9. februarja ob 20.30
predaval **STANE BELAK**, član Planinskega društva iz Ljubljane o temi
HINDUKUŠ 70
Predavanje z bogato slikovno spremljavo bo zajelo slovensko odpravo na visoko gorovje Hindukuša v centralni Aziji — na meji Afganistana in Prednje Indije.
Vljudno vabljeni !

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 6. februarja
DORA
Sonce vzide ob 7.21 in zatone ob 17.17 — Dolžina dneva 9.56 — Luna vzide ob 13.13 in zatone ob 5.12.
Jutri, NEDELJA, 7. februarja
KSENIJA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 10, najnižja 3,5, ob 19. uri 9,2 stopinje, zračni tlak 1029,2 stanoviten, veter 19 km s sunki 42 km na uro, vlaga 31 odst., nebo jasno, morje rahlo razgibano. temperatura morja 9,1 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE
Dne 5. februarja 1971 se je rodilo 10 otrok, umrlo je 10 oseb.
Umrli so: 76-letna Vanda Kucharska - Lezovska vd. Israeli, 72-letna Carmela Bonazza vd. Deponte, 82-letni Luigi Ukmar, 60-letna Antonia Viscovich vd. Firaguna, 74-letni Lodovico Zobec, 73-letna Bruna Pitacco vd. Pulin, 82-letna Maria Ille vd. Comite, 51-letni Marcello Zerjal, 64-letni Mario Alessio, 62-letni Augusto Cimolliro.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)
All'Alabarda, Ul. Istria 7, Al Galeno, Ul. S. Cilino 36 (Sv Ivan), de Leintenburg, Trg S. Giovanni 5, Mizzan, Trg Venezia 2.
NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)
A. Barbo, Trg Garibaldi 4, Di Gretta, Ul. Bonomea 93, Godina All'IGEA, Ginnastica 6, S. Luigi, Ul. Fellugo 46 (Sv. Alojz).

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
TRST - Ulica F. Filzi št. 10
Tel. 38101/38045
opravlja vse bančne posle
kupuje tujo valuto
Včerajšnji odkupni devizni tečaji:

Ameriški dolar	620,—
Kanadski dolar	590,—
Brit. šterling	1.475,—
Švic. frank	142,—
Franc. frank	110,—
Belg. frank	12,—
Hol. florint	172,—
Nemška marka	170,—
Avst. šiling	23,80
Dinar	38,50

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in nono
LUDVIK ZOBEC
Pogreb nepozabnega pokojnika bo danes, 6. februarja 1971 ob 15. uri iz kapele glavne bolnišnice na boljunsko pokopališče.
Žalujoči družini Zobec in Glavina
Boljunec, 6. februarja 1971.

Kino

Nazionale 16.00 «Il silenzio si paga con la vita».
Eden 15.00 «Vita privata di Sherlock Holmes», Robert Stephen, Colin Blakely, Technicolor.
Fenice 16.00 «La tigre di Mompracen», Technicolor.
Grattacielo 16.00 «Il giardino dei Finzi Contini», Lino Capolicchio, Dominique Sanda, Romolo Valli.
Excelsior 15.30 «Il gufo e la gattina», Barbara Streisand, George Segal. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Ritz 15.30 «I senza nome», Alain Delon», G. M. Volontè, Yves Montand.
Alabarda 16.30 «America così nuda così violenta», Colorscope. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Filodrammatico 16.30 «Camille 2000», Daniele Caubert, Nino Castelnuovo. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Aurora 16.30 «Colpo da 500 milioni alla National Bank».
Cristallo 16.30 «Le castagne sono buone», Gianni Morandi, Stefania Casini. Technicolor.
Capitol 16.00 «La carica dei 101», Walt Disneyev film. Sledi: «Pierino e il lupo».
Moderno 16.00 «L'unico gioco in città», Elisabeth Taylor, Warren Beatty. Technicolor.
Vittorio Veneto 16.00 «Tempo di violenza», Robert Hossein, Charles Aznavour, Virna Lisi. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Ideale 15.45 «Il segreto di Santa Vittoria», Anthony Quinn, Virna Lisi, Renato Rachel.
Impero 16.00 «La ballata della città senza nome».
Astra 16.30 «Angeli senza paradiso», Al Bano, Romina Power. Technicolor.
Abbazia 16.00 «Zorro il dominatore», Charles Quiney. Technicolor.

KINO «IRIS» PROSEK
predvaja danes ob 19.30 barvni film:
IO NON SCAPPO... FUGGO
Prvič na kinematografskem platnu velikih komikov.
Igrajo: Alighiero Noschese in Enrico Montesano.

KINO NA OPČINAH
predvaja danes ob 18. uri barvni film:
NUDA SOTTO LA PELLE
Igrajo: Alain Delon in Marianne Faithfull.
Mladini pod 14. letom vstop prepovedan.

Darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob Josipa Ščaka daruje Odo Kalan 2.000 lir za športno združenje Bor.

4. februarja je preminil naš dragi
Alojz Ukmar
Pogreb bo danes, v soboto, 6. t.m. ob 15.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice.
Žalostno vest sporočajo: žena, sinovi in hčere, snahe, zetje, vnuki in drugi sorodniki.
Občinska pogrebna služba, tel. ...

PO LANSKEM NEUSPELEM POSKUSU

Tržačan odpotoval v Belgijo kjer mu bodo presadili ledvice

Giuseppa Gallicchia, ki so ga po odstranitvi ledvic zdravili z umetnim čiščenjem krvi, bo operacija stala okrog 8 milijonov lir

40-letni Tržačan Giuseppe Gallicchio, bivši padalec in nogometni sodnik, ki so mu meseca avgusta lani odstranili s kirurško operacijo ledvice, je včeraj zjutraj odpotoval v belgijsko mesto Louvain, kjer mu bodo presadili nove ledvice, ki so mu jih preskrbeli iz Nemčije.

O bolniku se je lani precej pisalo. Potem ko so mu v Trstu odstranili ledvice, je bil pod stalnim zdravniškim nadzorstvom, italijanska podružnica «Eurotransplant», ki se izrecno ukvarja s takimi primeri odstranitve ledvic, pa se je tudi pričela zanimati zanj. Gallicchia so zdravniki zdravili z umetnim čiščenjem krvi, vendar pa je bilo tako zdravljenje le začasno. Nujno potrebno je bilo torej, da se presadijo v bolnika nove ledvice.

Dne 24. novembra lani je takratni italijanski obrambni minister Tanassi dal na razpolago posebno vojaško letalo, ki je preneslo Gallicchia v katoliško univerzo v Louvainu pri Brislju, kjer bi mu morali presaditi nove ledvice.

Do težke operacije v kliniki prof. Alexandra pa ni prišlo, kajti darovalčevo zdravstveno stanje se je nenadoma poslabšalo do take mere, da so morali presaditev preložiti za nedoločen čas.

Včeraj zgodaj zjutraj pa je prispelo iz Louvaina telefonsko sporočilo, v katerem je bilo rečeno, da je vse pripravljeno za presaditev ledvic.

Dr. Legnacci, ki je doslej zdravil Gallicchia, je ob 6.30 takoj prenehal z umetnim čiščenjem krvi, že ob 11. uri pa je prejel iz belgijskega mesta novo telefonsko sporočilo z lakonično izjavo: «Pridite čim prej! Ledvice' bodo vsak čas pripravljene».

Letalo iz Milana bi moralo odpotovati ob 17.30 in se je torej pojavljalo resno vprašanje, kako čimprej prispeti v lombardijsko prestolnico. Za to je poskrbela tvrdka avtomobilov «Alfa Romeo», ki je dala Gallicchiu in njegovim spremljevalcem na razpolago moštan in hiter avto «giulia 1750» s šoferjem (avtomobilski izvedenec Francesco Daniele), poveljstvo cestne policije iz Trsta pa policijsko spremstvo.

Gallicchia, ki je prispel v Bruselj že sinoči ali najkasneje danes zjutraj, je spremljala žena Ada, hčerka Rosella pa je v pričakovanju očeta ostala doma.

Celo operacije cenijo za okrog 8 milijonov lir. Zveza nogometnih sodnikov je nabrala med svojimi člani 1 milijon lir, ostalo pa upajo, da bo prišlo od drugod.

Voditelji dežele Emilia-Romagna na obisku v Furlaniji - J. krajini

Predsednik deželnega sveta Riberzi je včeraj v Trstu sprejel predstavnike dežele Emilie-Romagne, podpredsednika tamkajšnjega deželnega sveta Vecchija in Felicorija, tajnika predsedniškega urada Birlija, glavnega tajnika dr. Gordinija ter nekatere druge funkcionarje. Gostje so izrazili željo, da bi izmenjali mnenja o organizaciji in poslovanju deželnega sveta Furlanije-Julijske krajine in nekaterih njegovih uradov. Razgovora sta se udeležila tudi podpredsednika dež. sveta Pittoni in Pellegrini.

Srečanje društev emigrantov s sindikati

V Trstu je bil včeraj sestanek organizacij izseljencev iz naše dežele — ALEF, ERAPLE-ACLI, Pal Friul in Društva slovenskih izseljencev iz Beneške Slovenije s sindikalnimi vodstvi CGIL, CISL in UIL. Razpravljali so o vprašanju izseljevanja, ki je splošno vsemu delavskemu gibanju v deželi.

Strinjali so se, da mora priti med emigrantskimi organizacijami in sindikati tesnejše sodelovanje, kot se je to zgodilo zadnjič na konferenci o izseljevanju in ob priliki razprave o zakonu št. 24, Strinjajo se tudi, da bi se morali s sindikati večkrat sestajati, ko gre za skupne probleme

Sindikatom so emigranti orisali skupno peticijo iz Lausanna.

Končno so odobrili skupno pismo deželnemu odborniku Stopperju, v katerem zahtevajo takojšen sklic deželne konzulte za emigracijo, ki je bila ustanovljena pred meseci in se ni sestala niti enkrat.

DELO DEŽELNIH KOMISIJ

Lekarniška oskrba raztegnjena na 48.000 novih zavarovancev

Pomemben sklep za trgovce, kmetovalce, obrtnike in njihove svojce — Obsojen fašistični zločin v Catanzaru — Deželna podpora za raziskovalna in študijska središča

Tretja stalna posvetovalna komisija pri deželni upravi se je včeraj sestala pod vodstvom svetovalca Zanina in v prisotnosti odbornika za delo Stopperja. Na dnevnem redu je bila razprava o deželnem zakonu, ki predvideva raztegnitev lekarniške oskrbe na upokojene kmetovalce, trgovce in obrtnike ter njihove svojce.

Preden se je komisija lotila svojega strokovnega dela, so odbornik Stopper v imenu deželnega odbora ter svetovalca Pellegrini (KPI) in Zanin (KD) obsodili teroristični zločin v Catanzaru ter izrazili pričakovanje, da bodo krivci brez vsakega odlašanja prijeti in kaznovani. Hkrati s tem so izrazili svojcem žrtve svoje globoko sožalje ter zaželeli ranjencem hitro okrevanje.

Nato se je začela razprava o novem zakonskem načrtu, ki ga je orisal predsednik Zanin. Hkrati s tem načrtom so odborniki vzeli v razpravo tudi zakonski predlog s podobno tematiko, ki ga je predložili komunistični svetovalec Moschioni in drug zakonski načrt, ki ga je predložila skupina demokrščanskih svetovalcev (Zanin, Cogo, De Biasio in Virgolin). Po zakonskem načrtu, ki ga je orisal Zanin in ki ga je svoj čas predložil deželni odbor, se bo lekarniška oskrba raztegnila na nadaljnjih 48.000 ljudi, od tega 885 trgovcev, 43.364 kmetovalcev — neposrednih obdelovalcev zemlje in 3.725 obrtnikov ter njihovih svojcev. Predvideni stroški znašajo 1 milijardo 800 milijonov lir, in sicer v roku treh let.

Zakonski načrt predvideva, da bo lekarniška oskrba (zdravila) veljala vse dotlej, dokler ne bo država z lastnimi zakoni uredila prizadetega področja. V razpravo o novem zakonu so posegli svetovalci Bergomas (KPI), Di Caporiacco (MF), Martinis (KD), Moschioni (KPI), Pittino (KD), Rizzi (PSIUP), Trauner (PLI) in Urli (KD).

Zanin in Stopper sta nato odgovorila svetovalcem ter dodala še nekaj pojasnil. V tej zvezi je odbornik Stopper napovedal skorajšen sestanek, ki bo po vsej verjetnosti v ponedeljek, s predstavniki sindikalnih organizacij in državne ustanove INAM, da bi se dogovorili o nekaterih osnovnih problemih glede poslovanja z novimi olajšavami za omenjene kategorije zavarovancev.

* * *

Pod vodstvom svetovalca Metusa pa se je včeraj sestala četrta stalna posvetovalna komisija pri deželni upravi. Na seji so sprejeli zakonski načrt, ki predvideva okrepitev nekaterih študijskih središč in dokumentacijskih ustanov v naši deželi. Pri tem gre prvenstveno za tržaški center o dokumentaciji in mednarodni trgovini z lesom, za tržaško središče o dokumentaciji v zvezi z vzhodno Evropo ISDEE in za goriško središče za mednarodno sociologijo.

Odbornik Stopper je povedal, da je deželni odbor sprejel predlog liberalca Bettolija ter vnesel v spisek ustanov, ki jih bo dežela podpirala, tudi Središče za raziskovanje in dokumentacijo iz Vidma. V razpravo so posegli svetovalci Bacicchi (KPI), Cecotto (MF), D'Antoni (PSU), Pascolat (KPI), Štoka (SS), Urli (KD), Zorzenon (KPI), ter predsednik Metus. Za omenjena raziskovanja središča bo dežela izdala v razdobju od 1971 do 1973 po 110 milijonov lir na leto. Za sklep so glasovali predstavniki vseh svetovalskih skupin razen predstavnikov Movimento Friuli, komunistični svetovalci pa so se glasovanja vzdržali.

Doberdobski rojak podlegel hudim poškodbam

V četrtek zvečer je v videmski nevrokirurški kliniki umrl za posledicami nesreče na delu 28-letni Armando Lavrenčič, rojen v Doberdobu, bival pa je s starši v Tržiču, Ul. Aulo Manlio 5. Pokojni Lavrenčič je bil uslužben pri Enel in je v torek zjutraj bil na delu v Gradežu. Premikal je železni podstavek in zaradi izgube ravnotežja je padel z višine treh metrov ter udaril z glavo ob tla. Najprej so ga pregledali v bolnišnici v Gradežu, nato so ga prepeljali v nevrokirurško bolnišnico v Videm. Po dveh dneh in pol je kljub dobri zdravniški oskrbi podlegel hudim poškodbam. Bil je samskega stanu Živel je z očetom Justom in z materjo Evgenijo Jarc. Tej kraški družini, ki se je preselila na Laško, naše iskreno sožalje.

GORIŠKA INDUSTRIJA V DECEMBRU

Še vedno huda proizvodna kriza na področju tekstilne industrije

Normalen potek v drugih panogah - Zmanjšanje števila brezposelnih - Za vzpostavitev letalske poštne službe

Tudi v preteklem mesecu decembru se je na Goriškem nadaljevala kriza v tekstilni industriji, ki je že v novembru dosegla ne samo vsedržavni, ampak evropski obseg. Tako ugotavlja poročilo Trgovinske zbornice za december 1970. Višek krize in njen najbolj viden izraz je bila zasedba tekstilne tovarne «Cotonificio Goriziano» v Sovodnjah, zaradi napovedi skrčenja delovnega urnika. Za rešitev nastale krize so takoj zainteresirali pristojne deželne organizme, ki so omogočili vsaj začasen sporazum, da so se lahko delavci te tovarne zopet vrnili na delo, pa čeprav s skrčenim urnikom in z obljubo, da bodo v januarju nadaljevali posvete za iskanje primerne rešitve.

Težave so nastale tudi v tovarni Nuova S. Giorgio v Straničah, kjer so delavci postavili nove zahteve v zvezi z reorganizacijo proizvodnje; sredi decembra pa je bil dosežen sporazum in proizvodnja se je zopet normalizirala. Tudi v drugih tovarnah na Goriškem je bil proizvodni ritem v glavnem normalen in brez bistvenih sprememb.

V decembru je prišel v novo tovarno Nest - Pack na Moščenicah pri Tržiču prvi stroj in sicer bo služil za proizvodnjo plastičnih ploščic; to je prvi stroj nove serije s katerimi nameravajo v letošnjem letu dvigniti proizvodnjo v tej tovarni na mednarodno višino.

Pri javnih delih, ki so finansirana iz javnih sredstev ni bilo kake posebne dejavnosti, če izvzamemo dela na avtocesti Gorica - Villesse, ki so potekala v normalnem ritmu.

Tudi v gradbeni industriji ni bilo v preteklem decembru večjih sprememb, zlasti v zasebnem gradbeništvu. Po podatkih za november so v tistem mesecu dogradili 28 stanovanjskih stavb s 56 stanovanji ter 8 stavb s 190 prostori za druge namene in potrebe. V istem mesecu so pripravili načrte za gradnjo 25 stanovanjskih stavb s 109 stanovanji ter za stavbe s 120 prostori za gospodarske in druge podobne namene.

Na letališču v Ronkah, za katero je v teku akcija da bi ponovno vzpostavili letalsko poštno službo, ki je bila ukinjena konec leta 1968, je bilo opaziti manjše nazadovanje tudi v osebnem in blagovnem letalskem prometu; v pristanišču Portorosega se je pravtako nekoliko zmanjšala količina izkrcanega lesa in mineralnih olj, kar pa je pravzaprav normalen sezonski pojav.

Število brezposelnih se je v zadnjih mesecih nekoliko zmanjšalo in sicer v novembru za 77 ljudi v primerjavi s prejšnjim oktobrom. Po statističnih podatkih so na novo zaposlili v novembru 761 delavcev, od tega 160 v goriških občini. Ob koncu meseca je bilo na tej osnovi vpisanih v liste za brezposelne 2.264 oseb. Med njimi je 1.507 takih, ki so že bili zaposleni ter 548 mlajših ljudi, ki so čakali na prvo zaposlitev. Brezposelnih gospodinjskih pomočnic je bilo 27, upokojencev, ki bi se radi zaposlili 156 ter 26 takih, ki bi radi zamenjali svoje delovno mesto. Največ in sicer 1.173 je bilo brezposelnih v industriji, sledi trgovina s 318, prevozi s 87 in kmetijstvo z 18 brezposelnimi.

Delavska stavka proti fašističnemu nasilju!

Številni delavci so se že včeraj popoldne odzvali vabilu sindikatov CGIL, CISL in UIL, da bi stavkali eno uro v znak protesta proti krvavim dogodkom v Catanzaru, kjer so fašisti vrgli nekaj bomb v protifašistično povorko; pri tem je bil en delavec ubit, več ljudi je bilo ranjenih. Pokrajinska tajništva treh demokratičnih sindikatov so izdala včeraj zjutraj skupno tiskovno poročilo v katerem ostro obsojajo fašistično nasilje ter zahtevajo, da bi se fašistične organizacije postavile izven zakona.

Iste tri organizacije so napovedale enourno stavko. Letak z vabilom na stavko so pričeli razdeljevati v prvih popoldanskih urah. V skoro vseh tovarnah so se stavke udeležili delavci in delavke, ki imajo celodnevni urnik, stavkali so tudi delavci popoldanskega urnika. Čez noč naj bi stavkali tisti, ki delajo ponoči, danes zjutraj pa uslužbeni v prvi dnevni izmeni.

Ostro tiskovno poročilo, ki obsoja fašistično nasilje v Catanzaru in ga povezuje z onim v Trstu, v Reggio Calabrii in tudi v drugih krajih je izdalo tajništvo pokrajinske federacije PSI. V poročilu je med drugim omenjeno tudi dejstvo, da je bil ubiti delavec v Catanzaru član socialistične stranke.

Napovedujejo skupen protest vseh demokratičnih strank v Gorici.

OBMEJNI PROMET NA GORIŠKEM

Nad 965 tisoč prehodov oseb v mesecu januarju

Od tega 431 tisoč s potnimi listi in nad 533 tisoč s prepustnicami

Po podatkih urada obmejne policije v Gorici smo imeli v preteklem januarju na goriškem področju 965 tisoč 145 prehodov oseb v obeh smereh s potnimi listi in prepustnicami vseh vrst. Od tega je bilo samo na prehodu I. kategorije pri Rdeči hiši nad 431 tisoč prehodov s potnimi listi; prevladovali so italijanski državljani (nad 278 tisoč) nad tujimi, ki jih je bilo nekaj nad 152 tisoč (vključno z Jugoslovani, ki so v večini).

S prepustnicami in dvolastniškimi dovoljenji je šlo na drugo stran 356.5 tisoč italijanskih in 177.2 tisoč jugoslovanskih državljanov.

Tokrat smo torej kar se osebnega obmejnega prometa tiče zopet zdrknili pod milijon. Sicer spada januar med najbolj mrtve mesece v letu kar se tiče prehodov meje, vendar pa je letošnji promet za nad 100 tisoč prehodov manjši kot pa v istem mesecu lani; še večja pa je razlika v primerjavi s preteklim decembrom, ko je bil promet živahen tudi v zvezi z Andrejevim sejmom in novoletnimi prazniki ter je dosegel skoraj 1,4 milijona prehodov. Deloma je pripisati zmanjšano število prehodov tudi valutni reformi v Jugoslaviji, ki je bila izvedena 23. januarja in je zmanjšala dotok Jugoslovanov, vsaj v prvih dneh.

Fašisti proti rasni diskriminaciji?

Dosegli smo absurd! Fašisti trosijo v Gorici dvojezične letake. Pred nekaj dnevi so tak letak delili pred poslopji slovenskih srednjih šol.

Tekst letaka v našem jeziku se takole glasi: «Zaradi zlobnega podtikanja in ker se v mestu ustvarjajo umetne polemike, izjavlja Fronta narodne mladine, da noče delati nobene diskriminacije med državljani italijanskega ali slovenskega jezika; še več, v ta namen vabi vse mlade jugoslovanske begunce, naj se ji pridružijo, da se onemogoči, da bi tudi v Italiji vzpostavili tak režim, kakršen jih je prisilil, da so morali zapustiti svoje domove in svojo zemljo.»

Isti tekst beremo na istem letaku v italijanskem jeziku. Letak je izdala Fronte della gioventù nazionale s sedežem v Gorici, Ul. Garibaldi 18, t. j. na sedežu misinskega sindikata CISNAL.

Fašisti na bi torej bili za spoštovanje slovenskega jezika, pravic Slovencev, dvojezičnosti. Borili naj bi se le proti političnim, levo usmerjenim nasprotnikom.

Prepričani smo, da ni ta fašistični letak našel ugodnih tal med slovenskimi mladinci v Gorici, še več, zelo malo je italijanskih mladincev, ki nasedajo taki propagandi. V okviru neofašističnih skupin v Gorici se je v zadnjem času zbrala skupina mladih ljudi, ki uporablja, kot vidimo, sedež sindikata Cisnal, zbira se v neki goriški kavarni, pravijo, da je povezana z zadnjimi propagandističnimi akcijami fašistov na Goriškem.

Trdijo, da noćejo delati nobene diskriminacije. Poglejmo njihov letak, ki so ga delili nekaj dni prej v mestu in ki je povezan na odločitev parlamenta o paketu južnotirolski manjšini. «Če se bo nadaljevala politika leve sredine se bomo morali vsi Goričani priučiti slovenščine», trdi letak v zelo polemičnem tonu. Letak so delili skupno z drugim, v katerem napadajo tržaškega sodnega prokuratorja Mayerja zaradi njegovega znanega govora.

Ugotovili smo že nekajkrat, da se fašisti v Gorici prebujajo. Vemo tudi, da jih policijska oblast nadzoruje. Fašistično divjanje v Reggio Calabrii, v Catanzaru, v Trentu, na rimski univerzi in v drugih italijanskih mestih pa nas navdaja z zaskrbljenostjo. Še bolj vznemirja dejstvo, da so se pojavili pred slovenskimi šolami, kot volkovi preoblečeni v nedolžno jagnje.

PREDLOG KRAJEVNE KPI

V ponedeljek antifašistično zborovanje v Ronkah

Povabilo drugim strankam in organizacijam

Mestne sekcije KPI iz Ronk so imele posvetovanje, na katerem so obravnavali politične in organizacijske probleme. Pri tem so ugotovili vedno večji obseg fašističnih akcij, ki se najavljajo z napisi na zidovih napadi na demokratično časopisje, na sedeže demokratičnih strank ter končno teroristični napadi v Catanzaru. Gre za protiustavne akcije, proti katerim nastopajo oblasti preveč prizanesljivo, kar bi utegnilo privesti do akcij, ki jih že dolgo pripravlja MSI proti sedanjemu režimu v Italiji na osnovi republiške ustave.

Zato je potrebna energična in takojšnja akcija, ki naj že v kali prepreči take fašistične namere. Krajevne sekcije KPI iz Ronk vabijo zato stranke PSI, PSIUP, KD, PSU ter napredne organizacije ANPI, ANED, in ANPPIA na posvetovanje, ki naj bi se vršilo v ponedeljek 8. t.m. ob 20. uri na županstvu v Ronkah, kjer se bodo pogovorili o skupni konkretni akciji proti takim fašističnim naklepom.

Z avtom je zavozil v drevo

Prejšnji večer ob 22.30 je 24-letni Luciano Di Blas iz Gorice, Ul. Casentino 18 vozil fiat 500, ki je last 27-letnega Roberta Jacovinija iz Ul. Br. Casale 37 ,ki je bil tudi v vozilu, po Ul. Montesanto proti središču mesta.

Na križišču pri Uršulinkah pa je šofer izgubil kontrolo nad vozilom; zavozil na desno ter treščil v obcestno drevo na trgu Medaglia d'oro. Pri tem sta bila oba potnika ranjena in so ju z rešilcem odpeljali v splošno bolnišnico, kjer so pridržali na zdravljenju Jacovinija za 10 in Di Blasa za 5 dni. Cestna policija je ugotovila precejšnjo škodo na avtomobilu, ki ima razbit ves prednji del.

Kriza tovarne Mucchiut

Včeraj smo pisali o krizi v tekstilni tovarni Mucchiut v Gradiški, kjer je vodstvo tovarne poslalo v dopolnilno blagajno vseh 50 delavcev in uslužbencev.

Ker predstavlja tamkajšnja tovarna nogavic važno postavko v gradiščanskem gospodarstvu, sta deželna svetovalca Bergomas in Zorzenon poslala deželnemu odboru interpelacijo z zahtevo, naj ta odbor izda potrebne ukrepe za zajamčenje stalne zaposlitve delavcev tega podjetja.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE
GLASBENA MATICA
SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA
prirejajo

OSREDNJO PREŠERNOVO PROSLAVO

v nedeljo, 7. t. m. ob 16. uri v Gorici
v Prosvetni dvorani, Verdijev korzo 13

Program:
1. GOVOR — Ace Mermolja
2. NASTOP PEVSKIH ZBOROV: «Jezero» iz Doberdoba, «Srečko Kosovel» iz Ronk, «Kras» iz Dola-Poljan, — iz Sovodenj, «O. Župančič» iz Štandreža, «Briški grič» iz Steverjana.
3. ČLANA SG IZ TRSTA: Bogdana Bratuž in Anton Petje z recitacijami.
4. GOJENCI ŠOLE GLASBENE MATICE iz Trsta in Nabrežine.

Prodaja vstopnic eno uro pred predstavo pri blagajni dvorane.
VLJUDNO VABLJENI!

SEJA POKRAJINSKEGA ODBORA

Treba bo stalno nadzorovati obseg onesnaženja naših voda

Nakup novih naprav v pokrajinskem kemičnem laboratoriju - Tržiški industrijski konzorcij se lepo razvija - Možnost ustanovitve zaščitene delavnice za psihično bolne

V zadnjem času je tako v Italiji kot v drugih državah precej govora o onesnaženju voda in zraku. Pri nas ni ta problem tako pereč kot v drugih krajih, ker imamo malo tovarn, te ki jih imamo, pa predstavljajo določen problem. Mnogokrat sta tako Soča kot Vipava umazani in da je voda onesnažena, nam pravijo tudi ribiči, ki ugotavljajo morijo rib v določenih trenutkih in v določenih krajih. V zadnjem času so se o tem problemu oglasili furlanski kmetje trikotnika Gorica - Gradiška - Krmin, ki trdijo, da je voda, ki prihaja iz Soče v njihove namakalne kanale, onesnažena. Da ni vse v redu v našem zraku, odkar je bil v Podgori zgrajen v predilnici kemijski oddelek Fiocco, ve vsak otrok. Pred kratkim so vsi prebivalci Podgore podpisali peticijo in jo poslali goriški občini z zahtevo, da poskrbi za odpravo te nevšečnosti.

Italijanski zakoni določajo meje med kompetencami na tem področju med občinami, pokrajino, deželo in državo. Nekaj zakonov smo dobili v zadnjih letih, vendarle zakonodaja na tem področju še ni popolna.

O tem problemu je bil prejšnji teden govor na sestanku raznih funkcionarjev s sanitarnega področja. O njem so govorili tudi v četrtek na seji pokrajinskega odbora. Upoštevali so dosedanje izsledke pokrajinskega kemijskega laboratorija, sklenili nakupiti še nekatere naprave ter izvajati stalno kontrolo v naših vodah. Tako bodo strokovnjaki lahko ugotovili, če so naše vode onesnažene čez mero, ki jo dopušča zakon.

Na tej seji, ki ji je predsedoval dr. Chientaroli, je bil govor tudi o delovanju tržiškega industrijskega konzorcija, ki se lepo razvija. Občni zbor tega konzorcija bo prihodnji teden; ob tej priliki bodo tudi razpravljali o letošnjem proračunu konzorcija, v katerem so včlanjene pokrajina, trgovinska zbornica, IRI, tržiška ter vse okoliške občine.

Odbornik Tacchinardi je predlagal nakup nekaterih varnostnih naprav, ki jih bodo namestili na pokrajinskih cestah, odbornik Waltritsch pa nekatere ukrepe, ki zanimajo pokrajinsko osebje. Nekaterim lastnikom zemlje v Štandrežu bodo v kratkem izplačali denar za zemljo, ki je bila vzeta za razširitev ceste proti Sovodnjam.

Odbornik Bottegaro je podrobno poročal o možnostih ustanovitve zaščitene delavnice, v kateri bi bilo moč najti delovno mesto za psihično bolne ljudi. Stvar bodo še podrobneje preučili.

Pismo uredništvu

Sindikati ne delajo diskriminacij v LACEGO

V zvezi s «pismom uredništvu», ki je bilo objavljeno v Primorskem dnevniku 27. januarja, in v katerem se neki delavec pritožuje nad pristranostjo nekaterih članov notranje komisije v tovarni LACEGO v Rubijah, smo prejeli pojasnilo pokrajinskih sindikalnih tajništev CGIL, CISL in prizadete notranje komisije. V njem je rečeno, da je bila obramba koristi delavcev vedno strogo nepristranska; pri tem so upoštevali splošni položaj in dejansko stanje, ki prihaja do izraza v posameznih primerih nad obrambnimi akcijami.

Zato trditev «prizadetega delavca» ne odgovarja resnici, je neutemeljena in nima realne osnove v sindikalnem položaju v tej tovarni. Zato jo sindikati odklanjajo razen v primeru, da bi vsi delavci, ali vsaj večina njih imeli za upravičene opazke in predloge, ki jih je dal v tisku omenjeni in nepodpisani delavec.

Pismo dodaja, da navedene pritožbe niso nikoli bile predložene na številnih zborovanjih vseh delavcev LACEGO, ki so bile v zadnjem času.

Sindikata CGIL in CISL

Senator Albarello sprejema stranke

Vodstvo stranke PSIUP sporoča, da je senator Adelio Albarello na razpolago za stranke danes 6. februarja od 10. do 12. ure na sedežu PSIUP na trgu Cavour v Tržiču. Vsako soboto dopoldne sprejema stranke za posvet in pomoč tudi deželni svetovalec te stranke Rinaldo Rizzi

Danes v Štandrežu Prešernova proslava

Prosvetno društvo «O. Župančič» priredi danes, v soboto 6. «PREŠERNOVO PROSLAVO» v svoji dvorani na trgu v Štandrežu. Program je naslednji :

1. Otvoritev in pozdrav predsednika društva Danila Nanuta; 2. nastop pevcev iz Sovodenj, o Prešernu bo govorila ga. Angela Nanutova, vmes bodo prikazovali diapozitive o Prešernovem življenju in delu ter recitirali člani dramske družine društva; 4. zaključil bo moški pevski zbor društva s pestrim pevskim sporedom.

Vabljeni so člani in vsi ostali domačini, da s svojo prisotnostjo počastijo spomin in delo tega največjega slovenskega pesnika.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
Večer poezij
dr. Franceta Prešerna
pripovedujeta Mira Sardočeva in Stane Starešinič ob spremljavi kitarista prof. Stanka Preka
v torek, 9. t. m. ob 20.30 v DOBERDOBU

Darovi in prispevki

Za krvno banko v Gorici darujejo člani družine Cleo Rosenstock vd. Papette v znak hvaležnosti za darovano kri ob priliki delikatnega kirurškega posega 50 tisoč lir.

Kino

VERDI: 17.15 «Le coppie», M. Vitti in A. Sordi. Ital. barvni film; mladini pod 14. letom prepovedan.
CORSO: 17.00—22.00 «I guerrieri», C Eastwood in T. Savalias, kinemaskope v barvah.
MODERNISSIMO: 17.15—22.00 «Anonimo Veneziano», F Bolkan in T. Musante; italijanski film v barvah, mladini pod 14. letom prepovedan.
VITTORIA: 17.15—21.30 «Le altre», E. Schrurker in M. Strebel; italijanski barvni film, mladini pod 18. letom prepovedan
CENTRALE: 17.15—21.30 «Terzo canale avventura a Montecarlo», Mal in G. Giorgetti; italijanski kinemaskopski film v barvah.

Tržič

EXCELSIOR: 16.00: «Il presidente del Borgo Rosso, footbal club», Alberto Sordi. V barvah.
EXCELSIOR: 16.00: «Piango il bastardo», A. Steffen; v barvah
PRINCIPE: 17.30 «La confessione», Yves Montand, Simone Signoret V barvah.
AZZURRO: 16.30 «Basta guardarla» Maria Grazia Buccella, Carla Giuffrè. Kinemaskop v barvah
SAN MICHELE: 18.30—22.00 «Le stelle si vedono di giorno», J. Garner.

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Pokol v Fantom Hillu», ameriški barvni film — ob 18. in 20.
DESKLE: «Doktor v rdečem plašču», ameriški barvni film — ob 18. in 20.
RENČE: «Serafino», italijansko francoski barvni film — ob 19.30
SEMPAS: «Prepovedane stopnice» angleški barvni film — ob 19.30
KANAL: «Ljubim vse ženske», zapadnonemški barvni film — ob 19.30
PRVAČINA: Prosto.
SVOBODA: «Sedem žensk za sedem kavbojev», ameriški barvni film — ob 18. in 20.

DEŽURNI LEKARNI

V GORICI

V Gorici je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna Cristofoletti, Piazza Vittoria 14, tel. 2972.

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna «Al Redentore», dr. de Nordis, Ul. Rosselli 23, tel. 72340.

DEŽURNA CVETLIČARNA

Jutri bo v Gorici odprta cvetličarna REICHMANN, Korzo Italija 34, tel. 5371.

PONOČI V ŠKOCJANU OB SOČI

Zgorelo je gospodarsko poslopje: škoda znaša nad 40 milijonov lir

Ogenj je uničil 600 stotov sena, 150 slame in več avtomobilov in strojev

Včeraj sredi noči so poklicali goriške gasilce v Škocjan ob Soči, kjer je izbruhnil požar na kmetijskem posestvu veleposestva Benatti. Ogenj je zajel veliko gospodarsko poslopje, v katerem je tudi živinski hlev. Gasilci so bili na delu skupaj z delavci kmetijskega podjetja do 10. ure zjutraj, preden so za silo pogasili požar. Potem so ostali na terenu še ves dan do mraka, da so odstranili še kadeče se ostanke tramovja in raznega drugega blaga.

Po prvih ugotovitvah znaša škoda nad 40 milijonov lir, pa je na srečo pokrita z zavarovalnino. Uničenih je okrog 600 stotov sena, 150 stotov slame, zrušilo se je okrog 1.000 kv m strehe, v spodnji lopi pa je bilo uničeno: dva avtomobila, dva elevatorja in dve prikolici.

Prijava trde pšenice

Pridelovalci trde pšenice na Goriškem so dolžni prijaviti svoje tovrstne posevke na pokrajinski inšpektorat za prehrano preko občinske uprave v katere prstojnost spada prizadeto posestvo. V primeru več skupnih lastnikov vloži prijavo le eden v imenu vseh. V prijavi je navesti podatke pridelovalca (ali pridelovalcev), celotna površina posestva in površine posevkov s trdo pšenico. Rok za vložitev prijave zapade 28. t.m. Kdor ne bo napravil prijave v predpisanem roku ne bo dobil prispevka, ki je po zakonu določen za pridelek trde pšenice.

Snežne razmere na goriških smučiščih

Po podatkih Goriške turistične zveze iz N. e Gorice je bilo včeraj zjutraj stanje snega na raznih goriških smučiščih naslednje:

LOKVE: —4 stopinje, snežne krpe vlečnice ne obratujejo.

LAZNA: —4 stopinje 10 cm zmrznjenega snega, vlečnica obratuje.

LIVEK: —5 stopinj; 50/25 cm zamrznjenega snega, srednja vlečnica obratuje.

ČRNI VRH nad IDRIJO: —6 stopinj; 30 cm snega zamrznjenega, vlečnice obratujejo.

tržaška knjigarna
TRST - Ulica sv. Frančiška 20 - Telefon 61-792
IZKORISTITE
KNJIŽNI SEJEM
20 30 40 50% POPUSTA
tudi na PLOŠČAH in FOLKLORI!
SPRIČO VELIKEGA POVPRAŠEVANJA DO 10. FEBRUARJA

PO DECEMBRSKIH DOGODKIH NA POLJSKEM

Da bi se dojeli ukrepi ustvariti novo ozračje

Delavci izražajo vero, vendar nočejo več stati ob strani
Množic se je lotila apatičnost, nezaupanje, skepsa...

VARŠAVA, februarja — Na nekem zborovanju mladih v Gdansku je ladjedelniški delavec kakih 20 let vstal in v nekaj besedah povedal, kar je mislil: «Ni treba nam stalno ponavljati, da je socializem boljši od kapitalizma. Potrebno je pojasniti, le kako bomo boljše živeli!». Starejši ladjedelniški delavec je kot odmev na gornji grenak protest mladega delovnega tovariša dodal: «Nihče od nas ni stavkal, nihče od nas ni šel na ulice, da bi rušil socializem. Nasprotno, gradimo ga že 25 let. Edino, kar me moti, edino česar ne razumem je to, da so ljudje za socializem, da pa bi moral tudi socializem biti za ljudi».

V teh zelo preprostih, v trenutku celo preveč preprostih, hkrati pa tudi iskrenih izpovedih delavcev je strnjeno splošno razpoloženje delavcev, razpoloženje, ki je hkrati tudi skupno stališče. V teh kratkih izpovedih je preprosta resnica, preprosta delavska beseda, ki vsebuje ostro kritiko, ki obeležuje tudi dejansko stanje in tudi zahtevo po resničnem socializmu.

Res, kako živeti bolje? Kot odmev na te besede mladega delavca iz Gdanska se po vsej Poljski slišijo na mnogih zborovanjih in v burnih razpravah besede o poljski stvarnosti, besede, v katerih se odražajo težnje vseh družbenih slojev.

Eden od odmevov na gornje vprašanje, je na primer naslednji: «Ne živimo v deželi čudežev». Komentatorji se trudijo, da bi gornji odgovor, da bi gornjo misel poenostavili. Sklicujoč se na uvajanje socialistične resnice se trudijo pojasniti, zakaj je v sedanjem trenutku nemogoče dobiti «Zlato goro». Kar je doslej bilo storjenega, pravijo ti ljudje, je največ, kar je bilo možno storiti. Vse, kar bi se bilo storilo več, vse, kar bi se dalo več kot se da, bi moglo privesti gospodarstvo deželi v veliko nevarnost.

«Težka stvarnost trka na vrata in nihče se pred njo ne more skriti» — ugotavlja neki varšavski list.

Takšno razlago, takšna pojasnila potrjuje tudi analiza stanja, v katerem se je znašlo novo vodstvo. S tem stanjem, s to analizo novo vodstvo utemeljuje tudi svoje ukrepe. V tem prednjači glasilo CK Poljske delavske stranke «Tribuna Ludu». Stanje, kakršnega je našel Gierek, list formulira takole: proporcija ali razmerje nacionalnega dohodka niso bila pravilno postavljena, podvzete so bile mnoge investicije, ki so šle preko možnosti, ki jih je imela dežela; omejevala se je poraba; gradnja stanovanj se je krčila; izvoz se je dvigal v deveta nebesa, plače in mezde so se zamrzovale; ob vsem tem pa ni bilo nikakršnih niti materialnih, niti finančnih rezerv.

In kakšen izhod naj najde novo vodstvo, ko se znajde v takšnem položaju? Izhodov je več, trdijo varšavski listi. Toda najprej je treba odgovoriti na dva pogoja. Predvsem je nujen tudi občutek odgovornosti vseh tistih, ki danes izražajo svoje želje in postavljajo svoje zahteve; nato pa je treba angažirati vse sile za povečanje proizvodnje.

«V L/'uarju je nemogoče delati kot v decembru», je nekdo zapisal v listu «Žiče Varšavi», da bi prikazal resigniranost družbe kot eno največjih ovir novemu vodstvu, da se odločneje napoti v obnovo. Toda ta ovira ni nikakršna ovira. «Družba je imobilizirana — pravi neki drugi komentar. Družbo je zajela psiha mrtvila. Med ljudmi velja prepričanje, da je zaman čakati na novo stanovanje, da bo človek težko prišel do avtomobila, da ne bo nikoli živel brez skrbi, ker bodo zahteve vedno večje kot bodo možnosti».

To je, priznavajo vsi, poljska stvarnost, s katero mora računati novo vodstvo, preden se loti novih poti. Zato je zelo pomembno vprašanje, kako ustvariti v družbi novo vzdušje. Sedaj se je tako rekoč čez noč dojelo, da vse tisto, kar vodstvo zahteva od naroda in to kar narod zahteva od vodstva, da je vse to odvisno od novega vzdušja, od novega ozračja, ki bo prej ali slej predramilo ljudi in jih potegnilo iz sedanjega «evforičnega stanja», v katerega so ga vrgli decembrski dogodki.

Hkrati se je postavilo tudi dokaj enostavno vprašanje: kako vrniti družbi vero vase, kako družbi pojasniti, razčleniti dejansko stanje in mu nakazati vizijo bodočnosti? Postavilo se je vprašanje, ali so dovolj le pozivi za povečanje proizvodnje ali pa je treba ustvariti duha požrtvovalnosti, da bi delo dajalo večje rezultate? Delavci Ščečina in drugih mest na Poljskem so že rekli, da se zavedajo dejstva, da čudežev ni pričakovati. Hkrati pa so tudi rekli, da niso tako zaostali, da bi se vsaj včasih ne mogla slišati tudi njihova beseda. Delavci so rekli, da tudi sami iščejo novo vzdušje.

O starem vzdušju so povedali nekaj grenkih resnic, da se je na primer kritika pogosto tragično končala za delavca; da se je na kako opozorilo odgovorilo z grožnjo; da se delavski predlogi niso upoštevali, pač pa da so jih «od zgoraj» jemali nekako tako, kot jemlje učitelj nalogo svojega učenčka, to je brez resničnega upoštevanja. Na vsak predlog za kako novost, na vsak predlog, ki bi bil prišel od spodaj, je sledil od zgoraj vedno eden in isti odgovor: «Pri nas je to nemogoče». Vtem ko se je zaradi takšnega vzdušja med delavci nabiral srd, se je v širši poljski javnosti ustvarjala resignacija. In danes so njene posledice tu.

In v teh dejstvih, v teh izpovedih je, kot nekateri trdijo, tudi odgovor na vprašanje, kako ustvariti novo vzdušje.

List «Žiče Varšavi» odkrito zaključuje, da je nemir družbe upravičen in da do preporoda vodi edinole pot velikih preosnov. Ne da bi se list lotil iskanja teh globokih preosnov, dokaj precizno sve-

L. M.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Stana (Zlata Rodoškova) in Toma Melantijević (Jožko Lukeš), med njima pa nadvse ljubezniva gospa Živanovićka (Bogdana Bratuževa): «Čisto prav ste storili. Ljudje so navsezadnje ljudje. Če živimo z njimi, moramo tudi računati s tem kaj mislijo. Lejte, na primer, jaz bi vam tudi rada nekaj rekla, pa...» — Prizor iz Nušičeve komedije KAJ BOJO REKLI LJUDJE v uspešni postavitvi Slovenskega gledališča v Trstu. Igra je na sporedu v Kulturnem domu nocoj ob 20.30

DROBNE SLIČICE IZ MALEGA ISTRSKEGA MESTECA

Ida se je lotila velike ure na zvoniku Bivši Zelenjadni trg je - «trg narodov»

Stari petvogalni stolp je ostal kot priča davne borbene preteklosti mesta

BUJE, februarja. — *Ida Medojević je ostala zvesta poklicu svojega očeta. Ker je njen oče urar, je tudi ona ubrala to pot. Tudi potem, ko se je omožila s Črnogorcem, po katerem nosi ime. Pred tremi leti se je iz Kopra preselila v Buje, kajti v tem starem istrskem mestecu že dolgo ni bilo urarja.*

Pred časom, ni dolgo tega, se je na zvoniku bujske «spodnje cerkve» stara ura ustavila. Ker je že dolgo stala in ker še vedno stoji tudi ura na zvoniku «gornje cerkve», je bilo treba uro takoj popraviti, kajti kako bi sicer stari prebivalci Buj, ki so jim noči brez spanja dolge, mogli ob raznih nočnih urah vedeti za čas, če bi jim ga vsaj ena ura ne odmerjala. Zato je uri na zvoniku «spodnje cerkve» morala priti na pomoč Ida.

Toda Ida, ki je po poklicu urarka, ni nikoli imela opravka s tolikšno uro. In ko se je prvič povzpela na zvonik, v nišo, da bi si ogledala ogromno uro, izdelano leta 1870, torej pred sto leti, jo je bilo celo malone strah, saj je bila ura tako velika, skoraj še večja kot ona. Ida je namreč bolj drobna, ura pa ogromna. Toda Ida, ki je imela do tedaj opravka le z zapestnimi urami in budilkami, se je pogumno lotila tudi te velike ure, ki jo je baje napravil neki davni bujski urar. Ura na zvoniku «spodnje cerkve» je bila že davno muhasta. Morda je bil za njeno muhavost bolj kriv nekdanji urar. Tako vsaj pravijo stari Bujčani, ki trdijo, da je ura na zvoniku občepela ali obstala vedno pred kakim pomembnejšim praznikom. Hudobni jeziki vedo povedati tudi, da je uro primerno «navil» urar, da bi obstala pred kakim pomembnim praznikom, da so mu za popravilo dali poleg honorarja tudi še kaj «napitnine».

Dolgo si je Ida belila glavo, kaj je uri. Ko pa je ugotovila napako, je vse opravila tako, da ura spet meri čas. Sedaj pa bo prišla na vrsto tudi ura na zvoniku «gornje cerkve». Tu bo naloga še težja, ker je zvonik višji in ker je ura na njem še bolj komplicirana. Baje bo Ida začela popravljati tudi to uro v kratkem. Prepričana je, da ji bo tudi to uspelo.

* * *

Nekoč, v davnem času, je imelo obzidje Buj več stolpov. Od vseh teh stolpov pa je ostal le eden, kajti ostali so izginili, ko se je mesto širilo in ko je prestopilo mestno obzidje. Kdo bi natančno vedel, zakaj je ostal tisti peterokotni stolp, ki je podoben peterokotnemu zvoniku v Kubedu. Zdi se, da more ta stolp svoje življenje pripisati dejstvu, da ni motil razvoja mesta na svojem področju. In tako je ostal kot priča borbene preteklosti tega starega istrskega mesteca. Z druge strani pa je stolp sam že zdavnaj izgubil videz svoje borbene preteklosti. Nasproti stolpu, točneje za njim je pozneje nastalo sedaj zapuščeno bujsko pokopališče, v neposredni bližini je nekoč bil tudi sloviti bujski «hospitium», ki je služil popotnikom, ki so potovali skozi Buje. Sicer pa so prebivalci Buj sloveli kot zelo gostoljubni ljudje in sam škof Tommasini iz Novega Grada je v 16. stoletju zapisal, da je bujski «hospitium» služil za prenočišče številnim popotnikom.

Vrnimo se k našemu peterokotnemu stolpu. Okoli njega je več na pol podrtih že zdavnaj zapuščenih hiš. Med njimi tudi nekaj takšnih, ki so ponovno oživele. Ustavili se bomo v dveh.

Pred nekaj leti je prišel iz Bosne v Buje Mirko Puljarević. S seboj je Bosanec pripeljal ženo in otroke ter veliko dobre volje. Skoraj v istem času je prišla iz Slavonije Marica Rajman z mamo. Puljarević in Rajmanova sta si vzela vsak po eno hišo pri stolpu in se lotila popravil. Mirko je odprl kovaško delavnico, Marica, ki ni imela poklica, pa se je udinjala za kakršno koli delo, tako je pomagala v gostilnah, pomivala posodo, postregla kakemu gostu, celo pleskanja se je lotila in pomagala ljudem za vsak denar. Tako sta si Mirko in Marica nabirala denarja za stroške pri preurejanju svojih novih domov. In v dveh hišah ob starem peterokotnem stolpu je nastajalo novo sodobnejše življenje, kajti nova Bujčana sta si uredila kar se da sodobni stanovanji s kopalnico, z električnimi stroji za moderno gospodinjstvo.

Še prej si je Mirko uredil delavnico, v kateri je začel izdelovati okrasne predmete iz železa. Lotil se je namreč kovanja železa za ulične svetilke, ki so jih namestili v raznih mestih in krajih. Marica pa se je medtem zaposlila v bujskem obratu izolskega podjetja «Mehanotehna».

Še pred petimi leti se je zdelo, da je življenje okoli starega bujskega stolpa za vedno umrlo. Danes pa je vsaj deloma oživelo, rekli bi raje zaživelo. Iz Mirkove delavnice se sliši žvenket Mirkovega kladiva, ki na nakovalu obdeluje vroče železo. Pred njegovo delavnico se zbirajo znanci in otroci. Živo je tudi v Maričini hiši, kajti pridna ženska je v svojo preurejeno hišo sprejela na stanovanje več delavcev. Skratka, okoli nekoč že povsem zapuščenega stolpa postaja ponovno živo. Le stolp ostaja zapuščen, kajti mestna uprava nima na razpolago sredstev za restavriranje tega objekta, ki bi zaslužil malo več pozornosti.

* * *

Nekoč, ko so bile Buje še zaprte v svoje obzidje, so se ljudje zbirali na trgu pred glavno cerkvijo ter na majhnem Zelenjadnem trgu, ki je danes ohranil le ime po svojem nekdanjem namenu, medtem ko zelenjave že zdavnaj tu ne prodajajo. Ko pa je ob koncu srednjega veka mesto «prestopilo» svoje obzidje in se «razlilo» po bregu navzdol proti jugu, vzhodu in zahodu, je pred vhodom v srednjeveški del mesta nastal nov trg, nekakšen «belveder», ki nosi danes ime Trg svobode in ki je nekakšen «trg narodov» tega istrskega mesteca. Tu se vsak dan, pozimi in poleti, če je le kolikaj sonca, zberejo starejši ljudje, da bi si ogreli na soncu stare revmatične kosti. Kdor pozna Buje, ve, da je stari del mesta brez sonca in močno vlažen. Nekateri starčki posedajo na klopi, drugi se zadovoljijo s kamnitimi stopnicami, tisti, ki stanujejo bliže, pa si prinesejo od doma stolček ali pručko in tako se v krogu pogovarjajo o aktualnostih ali obujajo stare spomine. Včasih se tu zberejo tudi ženske na klepet. In ker je sedaj v Bujah veliko ljudi iz drugih krajev Istre, pa tudi iz notranje Hrvaške, iz Dalmacije, Slavonije in tudi iz Bosne, kot smo že rekli, se tu slišijo najrazličnejši jeziki in najrazličnejša narečja. To pa prav nič ne moti otrok, ki govorijo isti, skupen jezik brezskrbne mladosti. Sicer pa so tudi ženske iz raznih krajev Jugoslavije složne v tem, da jih dialektalne razlike ne motijo.

Ko se delo na poljih konča in ko odložijo orodje v delavnicah, se na trgu zberejo tudi moški srednjih let a tudi mlajši svet. In spet se tu opaža «internacionalna» sestava bujskega prebivalstva. Ljudje govore različne jezike ali narečja, pa se vendarle razumejo. Sicer pa se na tem trgu izrazito opaža, kako so znale Buje amalgamirati različne etnične skupine, ki so se tu zbrale po povojni depopulaciji mesteca. Preostali Italijani in Hrvati, pa doseljeni Srbi in Slovenci, vsi se danes čutijo prvenstveno prebivalce Buj in ne delajo razlik med seboj, pač pa drug od drugega sprejemajo, kar je dobrega, stare tradicije dobrih sosedskih odnosov pa so osnovaožitju.

T. F.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Kako se banke skušajo zavarovati pred pretkanimi roparji naših dni

V Italiji se število ropov iz leta v leto veča. V prvih 26 dneh tega leta je bilo 26 ropov v Lombardiji, 15 v Piemontu, 7 v Venetu, 3 v Emiliji, 7 v Laziu, 6 v Kampaniji, 2 v Kalabriji in 4 na Siciliji. Leta 1967 je bilo v Italiji 77 ropov, leta 1968 že 111, naslednje leto 123 in lani kar 197 ropov.

Iz statističnih podatkov je razvidno, da se roparji največkrat odločijo za napad na banko, sledijo poštni uradi, prodajalne draguljev, veleblagovnice, nato stanovanja, podjetja in celo posamezniki. V petih letih od 1965 do 1970 se je število ropov povečalo za 20 odst., v primerjavi s petletjem 1955 do 1960.

Način izvajanja ropov se je spremenil. Današnji roparji se kaj lahko poslužijo pištole. Policijski izvedenci pravijo, da pride do tega zato, ker roparje zanima predvsem lastno življenje. Na vsak način hočejo ubežati policiji. Zelo se je razširila tudi navada, da pri ropih sodelujejo tudi ženske, tako nekako «á là Bonnie and Clyde». Navadno napadejo brez predhodnega preučevanja banke, ki jo hočejo oropati. Če pa napadejo, nimajo pomislekov pred tem, da bi streljali, ker se na vsak način trudijo, da bi jih kdo ne zajel. Mnogi si pred ropom pustijo rasti brado in se po ropu obrijejo. Največkrat pa si na razne načine zakrinkajo obraz.

Najljubše orožje jim je pištola ali pa brzostrelka. Na «črni borzi» lahko kupijo pištolo za 50 tisoč lir, brzostrelko pa za 300.000 lir. Najprevidnejši roparji, ki se zavarujejo pred tem, da bi jih prodajalec orožja nato izsiljeval, pa raje ukradejo pištolo v orožarni in se izognejo sitnostim. Najbolj varno orožje pa je tisto, ki je uradno še napisano na kakega lastnika, ki je navadno že znan prestopnik. Tako orožje namreč spelje policijo za nekaj časa na krivo pot in resnični krivci imajo po ropu dovolj časa, da se brezskrbno umaknejo.

Roparji iz naših časov imajo celo že izdelan koledar ropov. Po statistikah so ugotovili, da je za rop v veleblagovnici roparjem najbolj priljubljena sobota. Takrat so namreč blagajne napolnjene, prodajalci pa že trudni zaradi velikega navala kupcev. Za banke se najraje odločijo v tako imenovanih «mrtvih urah», to je ob 10. uri in ob času zapiranja.

Toda tudi banke so že izdelale načrte proti roparjem. Najprej to, da zamenjujejo bankovce za 50 in 100 tisoč lir, ki so roparjem dobrodošli, ker zavzemajo manj prostora, z manjšimi bankovci. Poleg tega skušajo preskrbovati posamezne blagajne v banki s čisto novimi bankovci, ki imajo zaporedne serijske številke, tako da jih je laže odkriti, če jih kdo ukrade. Najbolj učinkovite naprave za boj proti roparjem pa so tudi najbolj drage. V «Banca commerciale italiana» so n. pr. zgradili posebne zavarovane blagajne. Vsi uradniki te banke, skupno jih je 275 po vsej državi, stopijo vsako jutro v nekakšno trdnjavo. Vsaka taka oklopna kletka stane od 70 do 80 milijonov lir. Steklena pregrada, ki ločuje blagajničarje od občinstva stane po 25 tisoč lir na kvadratni meter. Te posebne vrste stekla izdelujejo v Italiji in ga zadnje čase izvažajo v Francijo in tudi v Združene države Amerike.

Ostale banke so se omejile na to, da skušajo po svojih močeh nakupovati naprave, ki bi preprečevale rope. Banke so se najbolj oboroževale proti roparjem leta 1966. Tedaj je cela vrsta raznih izumiteljev prihajala k ravnateljem bank z raznimi izumi. Eden izmed izumiteljev je predlagal, da v banki namestijo veliko jekleno mrežo, ki bi jo bilo mogoče le s potegom navadne vrvice spustiti nad roparje. Drugi si je zamislil namestitev nekakšne giljotine nad linico pri blagajni. Rezilo bi roparju odrezalo roko, brž ko bi hotel odnesti denar. Tretji pa si je zamislil jamo pod blagajno: v to jamo bi se blagajna pogreznila, brž ko bi blagajničar pritisnil na poseben gumb.

Načini za čimprejšnje odkrivanje ropov so različni. Največkrat uporabljajo elektronsko povezavo bank s policijskimi postajami. Toda navadno kljub opozorilu iz banke, da je nekaj narobe, pride policija do kraja ropa prepozno. Tudi cestne zapore ne pomagajo veliko. Največkrat odkrije policija roparja z «identikitom» ali s pomočjo obveščevalcev. Ti so navadno manjši prestopniki, ki zahtevajo za svojo informacijo denar ali včasih tudi posebne ugodnosti. Plačilo v denarju ne presega milijona lir, pa tudi ni manjše od 100.000 lir.

Tudi v drugih državah se ukvarjajo s podobnimi problemi. V Združenih državah Amerike je imela policija še pred nedavnim opravka s čudnim roparjem. Neki gospod srednjih let je prihajal v banke in dajal blagajničarjem vizitko z napisom: «Pištola je naperjena vate. Izroči mi ves denar». Sedem blagajničarjev mu je dejalo, naj se ne šali in gospod se je z nasmehom na ustnicah oddaljil. Trinajst blagajničarjev pa mu je denar izročilo. Ko so ga agenti FBI zajeli, je naropal že 20 milijonov lir. Imenovali so ga Dashing Dan (poskočni Danijel) njegovo pravo ime pa je bilo Raphael Pavia, bil je star 44 let in oče treh otrok, od katerih je bil en sin v Vietnamu. Dejal je, da si je moral na tak način preskrbeti denar zato, da bi izplačeval mafijske izsiljevalce.

V Ameriki je rop v banki eden izmed najbolj razširjenih zločinov. Leta 1968 je bilo ropov 1840, to je štirikrat več kot leta 1960. Leta 1967 je stopil v veljavo zakon imenovan «Bank Protection Act». Ta zakon zahteva, da se vse banke oborožijo proti roparjem. Vsaka banka mora najeti posebnega stražarja, kdor pa tega ne stori, mora plačati po 60 tisoč lir globe dnevno. Poleg tega pa morajo blagajničarje zalagati z novimi bankovci z zaporednimi serijskimi številkami, čimprej morajo iz blagajn vzeti večje vsote in namestiti alarmno napravo ter ključavnico, ki je ni mogoče odpreti s silo. Svetujejo tudi namestitev posebnih fotografskih aparatov, za katere delajo nato v bankah reklamo, da že vnaprej odvrnejo zločinca od naklepa ropa.

O Sovjetski zvezi niso znane statistike ropov. Toda rop v banki lahko stane roparja glavo, ali pa v najboljšem primeru, če pri ropu ni nikogar ranil ali ubil od 15 do 20 let zapora.

V Franciji so samo v pariškem okrožju presegli vsak dosedanji

(Nadaljevanje na 6. strani)

HOROSKOP

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Vaš poklicni uspeh je odvisen od povečane vztrajnosti. Neko srečanje vas bo spodbudilo k novim načrtom.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Z zadostnim organizacijskim naporom bi se vse utegnilo spremeniti na bolje. Skušajte upoštevati razpoloženje najbližjih.

DVOJČKA (od 21. 5. do 21. 6.) V vašem vsakodnevnem poslovnem življenju bo zavel nov veter. Šli boste na neko potovanje.

RAK (od 22. 6. do 22. 7.) Če je preveč nasprotovanj, spremenite načrt. Deležni boste velikega moralnega zadoščenja.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Zberite vse svoje argumente, da bi mogli braniti neko stališče. Ne odvzemajte poguma svojim sodelavcem s postavljanjem novih zahtev.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Če se hočete ogniti napakam, se ne zanašajte na intuicijo. Potreben je razgovor v družini za določitev skupnega programa.

TEHTNICA (od 23. 9. do 22. 10.) Uresničili boste svoje zamisli, ker je danes sreča na vaši strani. Novice v zvezi z nekim prijateljstvom, ki se je zadnje čase ohladilo.

ŠKORPIJON (od 23. 10. do 21. 11.) Naj vas ne premamijo navidezne prednosti nekega predloga. Skušajte se zdramiti preden vas domišljija ne privede na napačno pot.

STRELEC (od 22. 11. do 20. 12.) Uresničili boste svoj načrt, pa naj bo ta še tako drzen. Odpovejte se nevarnemu ukrepu.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Vaš ugled narašča, a bodite bolj energični. Odpravite nekatere manjše krivice.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Zvestoba nekoga, ki dela z vami, vam bo v veliko oporo pri uresničevanju sprejetega načrta. Spremenljivo razpoloženje.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Za dosego ciljev, ki so povezani z avtoriteto, boste danes dobro pripravljeni. Zdaj je najboljši trenutek za izvedbo vašega načrta.

OB IZIDU «BIBLIOGRAFIJE SLOVENSKEGA TISKA V ITALIJI»

Nekaj misli k novi publikaciji

Čeprav smo o publikaciji «Bibliografija slovenskega tiska v Italiji» poročali že preteklo nedeljo, danes objavljamo še naslednje misli:

Bibliotekarja Narodne in študijske knjižnice v Trstu Antonija Kolerič in Marjan Pertot sta sestavila in publicirala novo pomembno delo z naslovom «Bibliografija slovenskega tiska v Italiji od 1. januarja 1955 do 31. decembra 1964» (Narodna in študijska knjižnica, Trst 1970, 4°, 117 str., cikl.). Že bežen pregled knjige nas prepriča, da sta bibliografa opravila ogromno delo, ki je neprecenljive vrednosti za vse tiste, ki se kakorkoli bavijo s politično, gospodarsko in kulturno zgodovino slovenske narodnostne manjšine v Italiji. Iz knjige zvemo tudi to, da pretežni del obdelanega tiska Narodna in študijska knjižnica tudi hrani in je stalno na razpolago vsem njenim številnim obiskovalcem.

Bibliografa sta morala v svoje delo vložiti veliko truda. Da bi gradivo sploh lahko obdelala, sta se morala povezati s številnimi slovenskimi kulturnimi ustanovami in društvi. Uspeh je bil v tem primeru odvisen zlasti od njune vztrajnosti, zavzetosti in požrtvovalnosti. Svojo strokovno pripravljenost za tako obsežno delo pa sta pokazala že pred leti, kajti njuna novejša bibliografija je že četrta te vrste. Lahko bi vnovič naglasili, da popolnoma drži tisto staro pravilo, ki pravi: Le trdo delo daje dobre in zanesljive sadove!

Kolerič in Pertot sta bibliografsko obdelala 529 enot in bibliografiji dodala še ustrezne sezname, med katerimi je važen zlasti seznam avtorjev.

Število zbranih in obdelanih enot je precejšnje in preseneča. Razkriva nam prav nazorno vsaj dve dejstvi: slovenska narodnostna manjšina v Italiji mora voditi za svoj obstoj zapleten in oster boj; publikacije manjšine so drage, ker so naklade relativno nizke. Prav v tem našem tisku se še posebej zrcali trdna volja po življenju in odločen sklep, da si izvojuje tisto, kar ji po vseh resničnih in človeških pravicah pripada. Vsekakor gre za podatke, ki bi morali zbuditi še prav posebno pozornost pri sociologu, ki se želi znanstveno posvetiti ljudem obmejnega ozemlja, kakršni sta Julijska krajina in Furlanija.

Prav posebno zanimivo je, da med obdelanimi enotami zavzemajo precej prostora koledarji in zborniki. Za obdobje 10 let sta jih marljiva bibliografa obdelala nič manj kot 66. Tudi ta številka nam razkriva težave, s katerimi se mora boriti slovenska manjšina. Ker so slovenske publikacije v Italiji drage, ker so naši kulturni delavci tega območja bolj kot kjerkoli na Slovenskem obremenjeni z napornim vsakdanjim delom, ni časa in ne sredstev za obsežne monografije iz področja gospodarstva, zgodovine in kulture. To vprašanje je treba potemtakem vsaj za silo reševati prav s koledarji in zborniki. Sama bibliografija je nadalje zgovorna priča visoke ravni slovenskega kulturnega delavca v Italiji. V seznamu časnikov in časopisov sta bibliografa naštela kar 75 enot. Prav tu prihaja še posebej do izraza trud slovenskih šol in društev, da bi mladini nudili kar največ in jo uspešno pripravili za trdo življenje, ki je tako značilno za vse pripadnike naše manjšine.

Nemara bi se ob drugi priložnosti dotaknili strokovne plati vseh bibliografij, kolikor jih je do zdaj izdala Narodna in študijska knjižnica v Trstu. S tem bi tudi lepo prikazali njeno kulturno poslanstvo. Tokrat smo le želeli opozoriti na najnovejše delo dveh njenih bibliotekarjev, ki zasluži pozornost vseh slovenskih kulturnih delavcev.

SREČKO VILHAR

Kratke kulturne vesti

MOSKVA, 5. — V Domu umetnika v Moskvi so pred nedavnim ustanovili odsek, ki si je nadel ime Gledališče sanjačev. Gledališki igralci iz raznih krajev Sovjetske zveze lahko tu nastopajo v vlogah, o katerih so vedno sanjali, da jih bodo interpretirali.

Doslej so uprizorili dve predstavi, od katerih je bila ena Shakespearov «Hamlet». Igralci so vadili ponoči, ker čez dan že nastopajo v drugih gledališčih.

* * *

MOSKVA, 5. — V Sovjetski zvezi je izšel štirinajsti letni dodatek k veliki Sovjetski enciklopediji. Po najnovejših statistikah so v tem dodatku orisani dogodki v letu 1970 v družbenem, političnem in ekonomskem življenju in na področju znanosti in kulture v SZ.

Ob koncu knjige je 400 kratkih biografij pomembnejših sodobnih osebnosti.

* * *

FIRENCE, 5. — Med kopanjem v firenški katedrali, kjer bodoči popolnoma izkopati prvo firenško katedralo posvečeno sv. Reparati, so odkrili dve grobnici brez napisa, za kateri domnevajo, da sta grobova Giotta in Andrea Pisana, ki sta umrla leta 1337 in 1349.

Toda doslej je to mnenje le hipoteza, kajti po podatkih iz starih kronik bi morali v grobu, v katerem je zakopan Giotto najdeti kos belega marmorja, tega pa doslej še niso našli. Edina podobnost, ki kaže na to, da bi morda biti tam pokopana oba velika moža je to, da ležita grobova drug poleg drugega in da je na pokrovu enega izmed grobnic stara nekoč tablica, ker se vidi vdolbina.

PREJELI SMO

ALTA TENSIONE. Periodico quindicinale. Federazione italiana dipendenti aziende elettriche. Servizio regione Friuli Venezia Giulia. Anno 2 n. 34.

PATRIA INDIPENDENTE. Quindicinale della resistenza e degli ex combattenti. 17 gennaio 1971. Zanimiv je članek «Le minoranze già italiane in Jugoslavia». Članek kar pravi med drugim, da nihče ne govori o njihovih problemih, o njihovi raznoliki dejavnosti v življenju Jugoslavije. Samo Italijanska desnica se jih spomni, da bi skušala vzbuditi obrabljene nacionalistične motive. V socialistični zakonitosti bo vsaka zahteva gotovo sprejeta, toda treba je upoštevati tudi nerešene problème slovenske manjšine v Italiji. Poleg tega članka je še vrsta drugih aktualnih člankov.

NAŠ JEZIK — La nostra lingua. Glasnik molizanskih Hrvata. Prosinac 1970. Iz vsebine: Prof. Nikola Ivanović: Kod molizanskih Hrvata. Franco Romagnolo: Nel Molise vivono ancora: Albanesi, Bulgari e Croati. Vladimir Minkotić: Hrvati u Italiji i njihovo pučanstvo. Prof. Nikola Ivanović: Naši geografski nazivi kod molizanskih Hrvata. Miro Varol: Tkalačka kućna radinost u hrvatskim molizanskim kućama. Prof. Dr. Gerhard Rohlfs: Slawische Kolonisation in Süd Italien.

RADIO VIDEO

SOBOTA, 6. FEBRUARJA 1971

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Slovenske pesmi; 11.50 Veseli motivi; 12.10 Ljudska verovanja in vraže; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Glasba iz vsega sveta; 15.55 Avtoradio; 16.10 Operetni odlomki; 16.30 «Pod svobodnim soncem» — rad. igra; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 19.10 Družinski obzornik; 19.30 Zborovsko petje; 20.00 Šport; 20.50 Radijska igra; 21.30 Vabilo na ples; 22.30 Zabavna glasba.

KOPER

6.30, 7.00, 10.00, 12.30, 14.00, 14.30, 16.00, 17.00, 19.15, 22.30 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.00 Popevke; 9.30 «20.000 lir za vaš spored»; 10.05 Juke box; 10.45 Plošče Rifi; 11.30 Današnji pevci; 12.00 in 12.45 Glasba po željah; 14.15 Lahka glasba; 15.30 Juke box; 16.20 Zapojmo in zaigrajmo; 16.45 Primorska in njeni ljudje; 17.10 Vaši pevci, vaše melodije; 17.30 Glasba za godala; 18.00 Izbrali ste; 19.30 Prenos RL; 22.15 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 12.00, 15.00, 20.00, Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 9.15 Vi in jaz; 13.15 Preizkušajo se diletanti; 14.05 Spored s Franco Valeri; 16.30 Glasbeni spored; 17.10 Veliki varieté; 19.30 Filmska glasba; 20.20 Jazz; 21.05 Radijska priredba; 21.50 Pianist Peter Nero; 22.10 Schubert.

II. PROGRAM

8.30, 10.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Spored za odrasle; 9.35 Strnjena komedija; 10.07 Popevke; 10.35 Spored z Ginom Bramierijem; 12.35 Alto gradimento; 14.00 Zakaj in kako; 15.40 Današnje plošče; 16.05 Popoldanska oddaja; 17.35 Izžrebanje loterije; 19.00 Popevke; 20.10: «Traviata»; 22.40 Lahka glasba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.15 Nabožna glasba; 12.20 Italijanska instrumentalna glasba; 13.00 Medigra; 14.40 Koncert; 16.10 Italijanska glasba; 17.40 Glasba izven sporeda; 19.15 Schubert; 21.30 Simfonični koncert.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30 Poročila; 7.45 Informativna oddaja; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pionirski tednik; 9.35 Vedri zvoki; 10.15 Pri vas doma; 12.10 Ramovš: Sinfonietta; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Poje Ladko Korošec; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Glasbena pravljica; 14.30 Od vasi do vasi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov; 16.40 Dobimo se ob isti uri; 17.10 Gremo v kino; 18.15 Arthur Rubinstein igra Griega; 18.45 S knjižnega trga; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Ansambel Borisa Franka; 21.15 Parada zabavne glasbe; 22.20 Oddaja za naše izseljence; 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

ITAL. TELEVIZIJA

12.30 Kulturna oddaja; 11.00 Komike; 13.30 Dnevnik; 17.00 Spored za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.35 Izžrebanje loterije; 17.45 Spored za otroke; 18.40 Kulturna oddaja; 19.10 Sedem dni v parlamentu; 19.35 Nabožna oddaja; 19.50 Športni dnevnik in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 «Speciale per noi»; 22.15 A—Z: Dogodek zakaj in kako; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

18.30 Odprta šola; 21.00 Dnevnik; 21.15 Tisoč in en večer; 22.10 «I racconti del maresciallo». 23.10 Sedem dni v parlamentu.

JUG. TELEVIZIJA

20.00, 23.20 Poročila; 9.35 TV v šoli; **15.00 Polet vesoljske ladje Apollo 14 — posnetek in prenos v barvah;** 17.50 Obzornik; 19.00 Glasbena oddaja; 19.10 A. Lindgren: Erazem in potepuh; 19.45 Cikcak; 20.35 Glasbena križanka; **21.25 Evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju — vmes posnetki s poleta vesoljske ladje Apollo 14;** 23.00 TV kažipot.

DOMAČI ŠPORT

DANES

Sobota, 6. februarja 1971

ODBOJKA

MOŠKA B LIGA

21.15 v Mantovi
Scaiola — Bor

* * *

ŽENSKA B LIGA

21.15 v Brescii
FARI Ultravox — Breg

* * *

21.15 v Reggio Emilii
CAAM Galileo — Sokol

* * *

20.00 v Trstu, stadion «1. maj»
Zarja — Coma Mobili

* * *

MOŠKA C LIGA

21.15 v Trstu, stadion «1. maj»
Kras — Libertas Bassanello Padova

* * *

MOŠKA D LIGA

20.30 v Vidmu
CSI — Breg

* * *

JUTRI

Nedelja, 7. februarja 1971

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

15.00 v Križu
Vesna A — Torriana

* * *

2. AMATERSKA LIGA

15.00 na Proseku
Primorje A — Fogliano

* * *

3. AMATERSKA LIGA

08.30 v Trstu, Ul. Flavia
Inter SS — Devin

* * *

11.30 v Trstu, Sv. Alojzij
Virtus — Zarja

* * *

15.00 v Bazovici
Breg — Bar Veneto

* * *

15.00 v Sovodnjah
Sovodnje — Audax B

* * *

15.00 v Štandrežu
Juventina — Libertas Kopriva

* * *

PRIJATELJSKI NOGOMET

09.00 na Proseku
Primorje B — Liberta Barkovlje

* * *

MLADINSKO PRVENSTVO

13.30 v Trstu, stadion «1. maj»
Fortitudo — Gaja

* * *

09.30 v Sovodnjah
Sovodnje — Azzurra

* * *

NARAŠČAJNIŠKO PRVENSTVO

11.30 v Padričah
Gaja — CGS

* * *

12.15 v Trstu, Sv. Sergij
G. Viani — Breg

* * *

11.00 na Proseku
Primorje — Libertas Rocol

* * *

13.00 v Križu
Vesna — Ponziana

* * *

KOŠARKA

MLAJŠI MLADINCI

09.30 v Škednju
Servolana — Bor

* * *

NARAŠČAJNIKI

11.30 v Trstu, stadion «1 .maj»
Bor — Don Bosco

* * *

12.30 v Škednju
Servolana — Polet

* * *

ODBOJKA

ŽENSKA B LIGA

10.30 v Trstu, stadion «1. maj»
Bor — Primavera Marzotto

* * *

MLADINSKO PRVENSTVO

08.30 v Trstu, stadion «1. maj»
Bor — Primorec

* * *

KOŠARKA

PRVENSTVO DEČKOV

15.30 v Trstu, Ul. Caravaggio
Bor B — CMM

* * *

15.30 v Trstu, Ul. Caravaggio
Bor A — Internazionale

* * *

SMUČANJE

TROFEJA RINDERPECK

10.00 v Saurisu
Nastopajo člani SPDT

* * *

TOTIP

1. — prvi	1	
drugi	2	
2. — prvi	1	1
drugi	1	2
3. — prvi	1	
drugi	2	
4. — prvi	X	X
drugi	1	2
5. — prvi	1	2
drugi	2	1
6. — prvi	1	1
drugi	X	2

NA EP V UMETNOSTNEM DRSANJU

Čeh Ondrej Nepela evropski prvak

V konkurenci moških posameznikov je zmagal Čeh Ondrej Nepela, ki je tako osvojil naslov evropskega prvaka v umetnostnem drsanju. Drugi je bil Sovjet Sergej Četveruhin. Na četrtem mestu zasledimo komaj 16-letnega Jana Hoffmanna iz Karl Marx Stadta, o katerem pravijo, da je največji talent, ki se je kdaj pojavil na drsališčih. Prerokujejo mu sijajno bodočnost.

LESTVICA

1. Ondrej Nepela (ČSSR)
2. Sergej Četveruhin (SZ)
3. Mike Oudjian (VB)
4. Jan Hoffmann (Vzh. Nem.)
5. Jurij Ovčinjikov (SZ)
6. Sergej Volkov (SZ)
7. John Curry (VB)
8. Günther Andren (Av.)
9. Jacques Mrozek (Fr.)
10. Didier Gailhoguette (Fr.)
16. Stefano Bargalan (Italija)
21. Zoran Matas (Jugoslavija)

OBVESTILO

Športno društvo Polet z Opčin priredi v nedeljo, 7. februarja smučarski izlet v Trbiž. Odhod ob 7. uri izpred Prosvetnega doma.

Na EP v umetnostnem drsanju

Beatrix Schuba v vodstvu

ZÜRICH, 5. — Avstrijka Beatrix Schuba je praktično osvojila evropski naslov za posameznice v umetnostnem drsanju. Po današnjih obveznih vajah je na začasni lestvici prva s 119 točkami prednosti pred Italijanko Rito Trapanese. Takšen naskok bo v jutrišnji poljubni vaji zelo težko nadoknaditi.

Lestvica po šestih obveznih vajah je naslednja:

1.	Beatrix Schuba (Av.)	1.237,7
2.	Rita Trapanese (It.)	1.118,7
3.	Zsuzsa Almassy (Madž.)	1.115,0
4.	Patricia Dodd (VB)	1.100,2
5.	Charlotte Walter (Švi.)	1.077,6
6.	Eileen Zillmer (ZN)	1.063,4
7.	Ljudmila Bezakova (Češ.)	1.011,8
8.	Sonia Morgenstein (VN)	1.011,7
9.	Elena Aleksandrova (SZ)	997,1
10.	Christine Errath (VN)	966,3

NAMIZNI TENIS — TURNIR ZA TRŽAŠKI POKAL

Sokol igral neodločeno z ekipo ACLI Cologna

Nabrežinci so nastopili s pomlajenim moštvom

Sokol — ACLI Cologna 3:3

Fabjan — Baldas G. 2:0 (16, 18)
Cattonar — Lucchina 2:1 (—17, 16, 19)
Fabjan-Pertot — Baldas-Baldas 0:2 (12, 17)
Radovič — Gustini 1:2 (—20, 12 in 17)
Pertot — Baldas 0:2 (15, 5)
Cattonar-Radovič — Lucchina-Gustini 2:0 (15, 20)

V četrtek se je nadaljeval moški namiznoteniški turnir za tržaški pokal. V Nabrežini sta se srečali ekipi Sokol in ACLI Cologna, ki sta si bili na igrišču precej enakovredni, to pa kljub temu, da je Sokol vsaj za razred boljša ekipa. Delno je tega kriva odsotnost Ukmarja v nabrežinskih vrstah, delno pa čuden sistem tekmovanj, o katerem smo že poročali. Kljub temu pa nikakor ne moremo reči, da so Nabrežinci zaigrali slabo. Nasprotno, v igro so se vrgli z veliko vnemo in tako nadaljevali prav do zadnje točke. Srečanje je bilo zato zanimivo in borbeno, nekoliko manj pa tehnično izpopolnjeno. Z nekoliko več sreče pri žrebu, bi Sokolu uspelo zmagati brez posebnih težav, vendar tudi neodločen rezultat ni slabo spričevalo za tako improvizirano ekipo. Poleg Cattonarja in Fabjana sta namreč nastopila komaj dvanajstletna Radovič in Pertot, ki sta, z nekoliko treme in precej neizkušenosti odigrala svoji tekmi in skušala biti enakovreden partner starejšim soigralcem v dvojicah.

Prihodnji četrtek bo v Nabrežini na sporedu tekma med Julio A in Sokolom.

S. J.

Nogomet v Južni Ameriki

LIMA, 5. — Perujski nogometni moštvi Universitario de Deportes in Deportivo Municipal sta se pomerili z reprezentanco Vzhodne Nemčije oz. z jugoslovansko enajsterico Velež iz Mostarja. Obe tekmi sta se končali pri neodločenem izidu 1:1 prva, 2:2 druga.

Totocalcio

NATEČAJ ŠT. 24

Bologna - Juventus	1	X	2
Cagliari - Lazio	1		
Catania - Vicenza	1		
Milan - Foggia	1		
Napoli - Sampdoria	1	X	
Roma - Inter	1	X	2
Torino - Varese	1		
Verona - Fiorentina	1	X	
Atalanta - Ternana	1		
Pisa - Mantova	2	X	
Reggina - Bari	X		
Triestina - Parma	1		
Savona - Rimini	X		

V POKRAJINSKEM DELU PRVENSTVA

Tudi naraščajniške ekipe na nogometnih igriščih

Sodelujejo tudi štiri slovenska moštva - Med mladinci prvi nastop Gaje v finalu

MLADINCI

Še se ni poleglo veliko navdušenje, ki je upravičeno zavladalo v nogometnem taboru Gaje zaradi vstopa v finalni del mladinskega prvenstva, pa čaka že jutri naše nogometaše prvo finalno srečanje tega malega prvenstva. Kot je znano, so se v finale uvrstile naslednje ekipe: Fortitudo, S. Anna, Aurisina in Gaja.

SPORED

Jutri, 7. februarja 1971
S. Anna - Aurisina
Gaja - Fortitudo
14. februarja 1971
Aurisina - Gaja
Fortitudo - S. Anna
21. februarja 1971
Aurisina - Fortitudo
Gaja - S. Anna

V deželni finale vstopi prvouvrščena ekipa.

Jutri torej bodo gajevci odigrali že prvo tekmo. Ob 13.30 se bodo na igrišču «Prvi maj» spoprijeli z močno enajsterico Fortitude iz Milj. Za to srečanje so se naši nogometaši pod vodstvom požrtvovalnih vaditeljev Fajidge in Rizmonda vestno pripravili. Fantje se seveda zavedajo svoje odgovornosti. V ekipi vlada dobro vzdušje in prepričani smo, da bodo naši nogometaši — kot vedno — dali vse od sebe, da bi, če že ne zmagali, pa vsaj zapustili najboljši vtis. Finalni tekmi pa bodo odigrali kljub temu, da se še ni končalo uradno mestno prvenstvo. Obe prvouvrščeni ekipi obeh skupin so se namreč že z matematično gotovostjo uvrstili v finale, tako da je zveza odločila «mali finale» še pred končnim uradnim zaključkom prvenstva.

LESTVICA

Aurisina	15	12	2	1	43 7	26
Gaja	16	11	2	3	32 10	24
S. Giovanni	16	9	3	4	43 23	21
Triestina	15	7	6	2	30 10	20
G. Viani	15	8	4	3	31 13	20
Rosandra	16	3	2	11	21 37	8
Audax	16	3	2	11	18 38	8
Edera*	15	3	1	11	31 36	6
Union*	16	3	0	13	7 59	5

*) Točko manj zaradi odpovedi tekme.

NARAŠČAJNIKI

Končno bodo na nogometna igrišča stopili tudi naraščajniki. Po malem prvenstvu za Pokal Pacco, na katerem sta nastopili le dve naši ekipi (Primorje in Breg), pa se bo v nedeljo začelo pravo mestno naraščajniško prvenstvo, katerega se bo tudi letos udeležilo dokajšnje število moštev. Zveza je morala namreč razdeliti prvenstvo v dve skupini, in sicer takole:

SKUPINA A

Gaja
CGS
Primorje
Libertas Rocol B
Olimpia Greta
San Sergio
Libertas Trst
Fortitudo
Gipo Viani
Breg

SKUPINA B

Vesna
Ponziana
Aurisina
Triestina
Libertas Rocol A
Muggesana
Esperia Pio XII
Giarizzole
Edera
Esperia

JUTRIŠNJE PRVO KOLO

Skupina A: Gaja - CGS (v Padričah ob 11.30), Primorje - Libertas Rocol B (na Proseku ob 13. uri), Olimpia Greta - S. Sergio, Libertas Trst - Fortitudo, G. Viani - Breg (pri Sv. Sergiju ob 12.15).

Skupina B: Vesna - Ponziana (v Križu ob 13. uri), Aurisina - Triestina, Libertas Rocol A - Muggesana, Esperia Pio XII - Giarizzole, Edera - Esperia.

GAJA bo na Padričah ob 11.30 igrala proti moštvu Centro Giovanile Studenti. Kot vsak krstni nastop bo tudi ta za naše nogometaše izredno težak. Poleg tehničnih težav se bodo morali naši mladi nogometaši boriti tudi s tremo, ki jih navadno zajame v prvem srečanju. Gotovo pa je, da so se ajevci za to tekmo dobro pripravili.

PRIMORJE, kateremu je le za las ušel vstop v finalni del predprvenstva za Pokal Pacco, bo jutri pred lastnim občinstvom igralo proti Libertasu B iz Rocola. Da se je nogomet močno razvil v Rocolu pričajo izidi mladinskih moštev Libertasa, ki so v nižjih kategorijah res presenetili. Zato bo tudi druga ekipa Libertasa gotovo nevarna. Prepričani pa smo, do nas ne bodo naši nogometaši razočarali in bodo že jutri želi prve sadove vestnega dela.

BREG ima enega najboljših mestnih naraščajev in zato bo nedvomno imel pomembno vlogo v tem prvenstvu. V finalnem delu prvenstva za Pokal Pacco so se sicer naši nogometaši uvrstili šele na četrto mesto, zanje pa je bil velik uspeh že vstop v finale, kar je že jamstvo, da bodo Brežani med najboljšimi tudi v tem naraščajniškem prvenstvu.

VESNA je edina naša predstavnica v B skupini. Križani so lani razveseljivo presenetili v tem prvenstvu, saj se je iz njihovih vrst razvila prava «zvezda» domačega nogometa — Caharija. Nastopil je namreč celo v prvi kategoriji in več moštev se je že zanimalo za tega obetajočega nogometaša. Jutri bodo Križani igrali na domačih tleh ob 13. uri proti Ponziani.

b. l.

KOŠARKA — MLADINSKA PRVENSTVA

Odločilna tekma Bor-Servolana v prvenstvu mlajših mladincev

Prvo Borovo moštvo bo jutri počivalo

Kar tri naše košarkarske ekipe bodo jutri počivale, za ostale pa se obetajo važna in zanimiva srečanja. V prvenstvu mlajših mladincev pa bo tekma Bor-Servolana celo odločala o vstopu v finalni del tega tekmovanja.

D LIGA

Z nedeljskim porazom proti moštvu Italcantieri iz Tržiča so naši košarkarji zaključili prvi del prvenstva D lige. Do sedaj smo lahko z našimi fanti zadovoljni, saj so trenutno na četrtem mestu lestvice z 12 točkami, kar je bil v bistvu tudi cilj, ki so si ga borovci zastavili pred začetkom prvenstva, to je: osvojiti vse tekme na domačih tleh in tako zasesti sredino lestvice. «Plavi» so sicer eno tekmo zgubili na lastnem igrišču, zmagali pa so v Trieneju proti Malobbii.

Kljub temu, da borovci jutri ne bodo igrali, pa so v tem tednu odigrali dve trening tekmi proti tržaškemu moštvu Cianocoloriju, ki nastopa v promocijskem prvenstvu in je trenutno na prvem mestu lestvice.

MLAJŠI MLADINCI

Jutri bo v Škednju ob 9.30 zelo važno srečanje za Borove mlajše mladince. Naši predstavniki morajo zmagati, kajti trenutno so na drugem mestu lestvice skupno s Servolano — jutrišnjim nasprotnikom — ki ima poleg tega tekmo manj. Bor in Servolana sta druga na lestvici. V primeru zmage Škedenjcev bi bili naši izločeni iz borbe za vstop v finalni del tega prvenstva in bi napredovala «premočni» tržiški POM ter Servolana. V primeru zmage borovcev bi morali nato čakati na izid zaostale tekme Servolana - Italsider, ki so jo pred časom zaradi slabega vremena odložili. Za borovce je torej nujna zmaga. Žal pa ekipa ni ravno v najboljši formi, kajti več standardnih igralcev je zbolelo in torej niso trenirali.

BOROVA POSTAVA: Podobnik, Valter Hrvatič, Kralj, Stojan Hrvatič, Zavadlal, Šare, Kapič, Štokelj.

JUTRIŠNJE KOLO:
Servolana - Bor (9.30)
POM - Don Bosco
Italsider - Grado

NARAŠČAJNIKI

Končno «oddih» za naši naraščajniški ekipi. Po nedeljskem nastopu proti «velikanoma» tega prvenstva, Lloydu A in Ricreatoriju se bodo naši košarkarji spoprijeli s skromnejšima ekipama. Borovci bodo na lastnih tleh, na igrišču «1. maj», igrali proti Don Boscu. Tekma bo ob 11.30.

BOROVA POSTAVA: Barazzutti, Nadlišek, Deško, Kalc, Kosmina, Žetko, Francia, Koren, Colja, Košuta, Umek.

Polet se bo skušal oddolžiti za poraz, ki so ga jim zadali Škedenjci na lastnih tleh v prvem delu prvenstva. «Oranžni» so namreč ponovno v dobri formi in vse kaže, da bodo jutri iz Škednja odnesli obe točki. Tekma Servolana - Polet bo ob 12.30.

POSTAVA POLETA: Sosič, Daneu, Jugovič, Gantar, Kraus, Dolenc, Košuta, Guštin.

JUTRIŠNJE KOLO:
Bor - Don Bosco (11.30)
Ricreatori - Italsider
Servolana - Polet (12.30)
Danes: Lloyd B - Lloyd A

NARAŠČAJNICE

Naraščajnice Poleta so z nedeljskim nastopom proti Calza Bloch A praktično zaključile svoje prvenstvo. Žal so se naše predstavnice uvrstile na zadnje mesto, kljub temu pa smo lahko z njihovim nastopom zadovoljni. Openke so namreč pokazale velik napredek.

JUTRIŠNJE ZADNJE KOLO:
Italcantieri - Calza Bloch B
Calza Bloch A - Ricreatori
Počitek: Polet

DEČKI

Bliža se prvenstvo dečkov. Tako Polet kot Bor se vestno pripravljata za to prvenstvo. Bor bo nastopil kar z dvema ekipama. Včeraj so poletovci v trening tekmi premagali Bor B.

Danes pa bosta ponovno zaposleni obe Borovi ekipi. Ekipa B bo namreč ob 15.30 igrala v telovadnici v Ulici Caravaggio proti Circolo Marina Mercantile. V isti telovadnici, z začetkom ob 16.30, pa bosta stopila na igrišče Bor A in Internazionale. Ta tekma bo gotovo zanimiva, saj sodita obe ekipi med najboljše v tem prvenstvu.

b. l.

OBVESTILA

SPDT sporoča, da bo telovadba za odrasle odslej samo ob četrtkih zvečer ob 20.30. Telovadba bo še nadalje v telovadnici liceja F. Prešeren na Vrdelski cesti.

* * *

Športni krožek Kras organizira 13. t.m. ob priliki tekme Merano-Kras avtobusni izlet v Meran, z odhodom ob 13. uri iz Zgonika.

Cena izleta je 1.500 lir. Vpisovanje pri vaških poverjenikih ali po telefonu na št. 229-120.

* * *

ŠD Breg priredi v nedeljo, 14. februarja smučarski izlet v Nevegal. Vpisovanje do ponedeljka, 8. februarja pri vaških zastopnikih.

* * *

BOKS

BURGOS, 5. — Nekdanji evropski prvak boksarske težke kategorije Manuel Ibar Urtain je ostal nepoškodovan pri prometni nesreči, ki se mu je pripetila na neki ulici v Burgosu. Nesrečo je povzročil belgijski avtomobil, ki je prehiteval tovornjak, se dotaknil vozila, v katerem se je peljal Urtain ter končal v obcestnem jarku.

TAKO DANES IN JUTRI NA ODBOJKARSKIH IGRIŠČIH

Dokaj lahko gostovanje Borove vrste v Mantovi

Kras se bo skušal oddolžiti Padovancem za poraz v prvem kolu - Breg ima zelo težko nalogo proti prvemu z lestvice

MOŠKA B LIGA

Danes se bodo borovci v okviru 5. povratnega prvenstvenega kola podali na gostovanje k šesterki SCAIOLA v Mantovo. V prvi tekmi so naši igralci odpravili drevišnjega nasprotnika z gladkim izidom 3:0. Vendar pa so bila tedaj še vsa vprašanja glede prvega mesta odprta in borovci so zaigrali posebno koncentrirano in pazljivo, poleg vsega pa so bili v izredni formi. Danes pa bi utegnilo biti marsikaj drugače. Scaiola se nahaja na dnu lestvice in, ker bodo letos izpadle iz lige kar štiri šesterke, je njen položaj zelo kritičen, če že ne brezupen: Domačini bodo torej predvidoma zaigrali na vse ali nič, saj bi jih morebiten poraz v tekmi z Borom dokončno odrezal iz borbe za obstanek: za obstoj v ligi pa je treba doseči najmanj šesto mesto, katerega trenutno trdno drži Celana s šestimi točkami prednosti.

Iz vsega tega je torej jasno, da bo naloga «plavih» nocoj vse prej kot lahka. Dodamo naj še, da Bor ni ravno v najboljši formi in da sloni njegova igra v glavnem na podvigih posameznih igralcev, izmed katerih sta se v zadnjih nastopih posebno izkazala Vodopivec in pa trener ter kapetan Sergij Veljak. Ta padec v formi pa naj nikogar ne preseneča, saj nimajo naši igralci v letošnjem prvenstvu več nikakšnih ambicij, razen morda kakega prestižnega uspeha, kot bi bila lahko zmaga v Padovi proti prvim na lestvici. Igralci tudi ne morejo vedno trenirati, vsaj nekateri, zaradi raznih delovnih in študijskih obveznosti. Tako bodo «plavi» v tem prvenstvu skušali obdržati drugo mesto na lestvici, na napredovanje pa bo treba še počakati, čeprav so po kvaliteti boljši od marsikatere šesterke iz prve lige.

Drevi bodo borovci v Mantovi nastopili z že običajno postavo: Veljak S. in K., Plešničar, Vodopivec, Uršič, Orel, Fučka, Starc in Mosè.

MIG

MOŠKA D LIGA

V petem kolu odbojkarske D lige se bo v nedeljo Breg srečal z vodečim CSI. Slednji je do sedaj premagal vse svoje tekmece s čistim 3:0, vendar se ni še srečal s svojima direktnima tekmecema, t.j. ACEGAT in CRDA, ki sta tudi še nepremagana.

Breg bo torej predvidoma opravil le formalno tekmo, saj je nedeljski tekmec zanj daleč premočan, da bi si glede rezutata lahko delal katerih koli utvar. Četudi bi pozabili na zadnjo tekmo s Turjakom, bi bila igra, ki so jo pokazali dolinski predstavniki še premalo zrela, zlasti pa preveč raztrgana, da bi sploh mislil na kaj več kot na časten nastop.

Fantje so se po zadnjem spodrsljaju končno le streznili in obljubili, da se bodo na treningih močno potrudili, da bi lahko prišli do tiste povezanosti v igri in zlasti do tiste osebne odbojkarske zrelosti, ki bi jim v trenutkih krize pomagala premostiti v kratkem času nenadne ovire, zlasti še, da bi se lahko otresli tiste trpkosti, ki jih v kočljivih trenutkih vedno zajame.

To so seveda lepi nameni, dejstvo, pa je, da bo v prihodnji tekmi po našem mnenju CSI zopet zmagal z neoporečnim rezultatom. Naše upanje pa je, da se bo ta nova vnema, ki je zajela igralce Brega, obrestovala v prihodnjih tekmah proti nasprotnikom, ki so bolj dosegljivi za njihove sedanje zmožnosti.

Nedeljska tekma bo na sporedu v Vidmu v telovadnici Ul. Pradamano ob 10.30.

S. R.

MOŠKA C LIGA

V prvem povratnem kolu prvenstva moške odbojkarske C lige se bosta drevi pomerili na stadionu 1. maj šesterki Libertasa iz Padove in Krasa iz zgoniške občine. V Krasovem taboru pričakujejo ta dvoboj z izrednim zanimanjem saj se bodo «belo-rdeči» borili na igrišču ne le za točke, ampak da ohranijo prestiž svoje ekipe. Odbojkarji iz Padove so namreč zadali našim predstavnikom dva pekoča poraza: prvega na lanskih kvalifikacijah v Castelfrancu, drugega pa v otvoritvenem kolu letošnjega prvenstva C lige. «Belo-rdeči» bodo tako skušali prekiniti negativno tradicijo tudi iz enostavnega razloga, ker bi v tem primeru prehiteli Padovance na lestvici in bi se Kras usidral na odlično tretje mesto.

Naloga vsekakor ne bo lahka, če pa bo Kras predvajal kakovostno igro iz prejšnjih kol in če bodo tudi tokrat prihiteli navijači v tako velikem številu, bi morali predstavniki zgoniške občine odnesti celotni izkupiček. Prejšnjo soboto smo se lahko prepričali, kakšno moč ima publika. Gasilci iz Gorice so v četrtem setu vodili 9:1 in redki so bili tisti, ki so upali na preobrat. Po zaslugi toplega navijanja pa so se krasovci prebudili, ekipa je popolnoma menjala svoje lice in postala nezadržna.

V Krasovi šesterki so vsi igralci dosegli višek forme in so se v zadnjih kolih še posebno izkazali. Izjemo predstavlja Guštin, ki je morda najpopolnejši Krasov tolkač. Zaradi že znane poškodbe na mezincu desne roke, Guštin ni nekaj časa nastopal. Sedaj je popolnoma okreval, ostale pa so psihične posledice, se pravi, da je igralec zgubil zaupanje v lastne sposobnosti (kar ni nič čudnega pri mladem človeku). Kras torej zasleduje dvoj cilja: zmago in pa Guštinov preporod, kar se bo lahko uresničilo le pod pogojem toplega bodrenja s strani navijačev.

Tekma Kras — Libertas Bassanello Padova bo drevi na stadionu 1. maj ob 21.15.

— b s —

Borovke brez S. Pernarčičeve

V ženski B ligi se bo jutri zaključil prvi del prvenstva. Bor bo na domačih tleh nastopil proti ekipi Primavera Marzotto iz Novente Vicentine. Borova šesterka je zdaj, ko Sonja Pernarčičeva ne more več nastopati, nekoliko spremenjena in je v nedeljo doživela poraz proti ekipi OMA. V tej tekmi pa naša dekleta nikakor niso razočarala in moramo vrsto napak, ki so jih zagrešila, pripisati le neizkušenosti mladih igralk.

Primavera Marzotto je močna ekipa in Tržačanke jutri ne bodo imele proti njej lahkega dela. Prepričani pa smo, da bodo naredile za osvojitev dveh dragocenih točk vse, kar je v njihovi moči.

Tekma bo na sporedu na stadionu «1. maj» v Trstu ob 10.30, v predtekmi pa se bosta pomerili med seboj mladinski ekipi Bora in Primorca.

INKA

SMUČANJE

AURONZO DI CADORE (Belluno), 5. — Od 22. do 27. februarja bo v Auronzu italijansko zimsko univerzitetno prvenstvo, na katerem bo nastopilo 400 akademikov.

V 3. AMATERSKI NOGOMETNI LIGI

Dobre priprave Sovodenj za drugi del prvenstva

Trener Marson zadovoljen s seminarjem ZSŠD v Trstu

Trem nedeljam zaostalih tekem se je pridružila še ena, ko so morale zaradi sneženja počivati vse ekipe. Ob prvi polovici prvenstva se je lestvica nekoliko spremenila. Sovodnje so se znašle sredi lestvice. Opomogel si je Moraro, ki je v treh zaostalih tekmah zbral kar šest točk. Zato je trenutno na tretjem mestu razpredelnice. Seveda prvenstva še ni konec. Videli smo, da so igralci Sovodenj ves čas vestno trenirali, prisotni so bili na vseh treningih in odigrali so več prijateljskih tekem. To jim je gotovo pomagalo, da so ohranili dobro kondicijo.

Govorili smo s trenerjem Marsonom. Povedal je, da je moštvo med tem dolgim počitkom vneto treniralo in se pripravljalo za zadnji del prvenstva. Zato lahko od njega pričakujejo njegovi pristaši dobrih rezultatov in jih mlada ekipa prav gotovo ne bo razočarala.

Ob tej priložnosti moramo pohvaliti tudi trenerja Marsona. Za svojo ekipo je res mnogo žrtvoval. Med tednom je treniral ekipo, ob petkih, sobotah in nedeljah pa je posečal trenerski seminar v Trstu, katerega je organiziralo Združenje slovenskih športnih društev, vodila pa sta ga dva trenutno najboljša nogometna pedagoga v Sloveniji, Janez Pišek in Božo Pilej. Na vprašanje, če je bil zanj seminar koristen nam je odgovoril, da se je odlično znašel in je na seminarju pridobil res mnogo novega znanja, čeprav v zelo kratkem času. V poletnih počitnicah se bo udeležil tudi tečaja za nogometne trenerje v Sloveniji, kar bi služilo tudi mnogim drugim našim trenerjem.

Za jutrišnjo tekmo sklicuje trener ob 14.45 na igrišču naslednje igralce: Tomsič, Mozetič, Černe, Malič, Florenin I. in II., Gruden, Kuzmin, Batistič, Bevilacqua, Dužman, Marson, Tomsič I. in II., Odino.

* * *

Jutri se bo začelo tudi mladinsko prvenstvo. Vsi mladinci naj se zato zbero ob 9.30 na igrišču v Sovodnjah. Pridejo naj vsi mladinci, ki so nastopali v prejšnjem prvenstvu, prav tako pa tudi novinci. Tekma z mladinsko enajsterico Azzurre se bo začela ob 10. uri.

Upajmo, da se bodo mladi Sovodenjci v tem prvenstvu dobro odrezali in se ob koncu uvrstili na čim višje mesto lestvice.

D.

NAMIZNI TENIS

BUKAREŠTA, 5. — V Bukarešti se je danes začelo mednarodno univerzitetno prvenstvo v namiznem tenisu, ki ga prireja romunska študentska zveza ob podpori medna rodne univerzitetne zveze sportov in katerega se udeležuje 14 držav, med katerimi je tudi Italija.

Dragi bralci!

Kot smo vam v našem dnevniku že dvakrat sporočili, bo naša

prihodnja nadaljevanka

od prihodnje nedelje, 7. t. m. dalje znameniti slovenski «bestseller» — roman:

TONE SVETINA:

UKANA

Zaradi izredne dolžine romana (tri debele knjige — skupno 2.385 strani) bomo objavljali vsak dan dvakrat daljše nadaljevanje, t. j. na 4. in 5. strani dnevnika, namesto samo na 5. kot doslej.

«Ukano» so in jo še vedno prevajajo v druge jezike. Mnogi kritiki — med njimi tudi Josip Vidmar — so roman zelo pohvalno ocenili; Slavko Jan pa je o njem med drugim zapisal:

«Ukana» je roman, ki govori o spoznanju, da v malem narodu lahko prav tako, in morda še bolj kot v velikih, vzplapolajo plameni največjega junaštva in najčudovitejše predanosti ter ljubezni do rodne zemlje, do zapuščine, ki smo jo podedovali od 30 in več rodov.

«Ukana» nas utrjuje v prepričanju, da tudi majhen narod lahko živi brez manjvrednostnega občutka ob velikih, če zadosti smotrno in celovito razvije vse ustvarjalne moči in sposobnosti, se zna organizirati in se ne zapira vase.

«Ukana» pa nas osvešča tudi o tem, da v zgodovini, kot v osebnem življenju, mimo ciljev, ki si jih zavestno zastavljamo, nastaja vedno nekaj tretjega, kar smo hoteli. Tako je zgodovina ukanila velikonemški pohod, Churchilla in Stalina, pa tudi nas, ki nismo razvili zastave na Matajurju in goriškem ter tržaškem gradu pa tudi ne pri Knežjem kamnu in pri Gospe sveti.»

UREDNIŠTVO

Tako jutri moštva na igriščih

■ **TORINO**
Castellini; Poletti, Fossati; Puia, Ceresèr, Agrippi; Rampanti, Maddè, Pulici, Sala, Bui.

VARESE
Carmignani; Perego (Andena), Rimbano (Andena); Sogliano, Della Giovanna, Morini; Carelli, Borghi, Traspedini, Brignani, Nuti.

■ **BOLOGNA**
Vavassori; Roversi, Fedele; Cresci, Janich, Gregori; Perani, Rizzo, Savoldi, Bulgarelli, Pace.

JUVENTUS
Tancredi; Spinosi, Furino; Cuccureddu, Morini, Salvadore; Haller, Causio, Capello, Bettega.

■ **NAPOLI**
Zoff; Ripari, Pogliana; Zurlini, Panzanato, Bianchi; Hamrin (Altafini), Juliano, Sormani, Improta, Ghio.

SAMPDORIA
Battara; Sabadini, Sabatini; Corni, Spanio, Lippi; Salvi, Lodetti, Cristin, Suarez, Fotia.

■ **ROMA**
Ginulfi; Liguori, Petrella; Salvori, Bet, Santarini; Cappellini, Franzot, Amarildo, Del Sol, Cordova.

INTER
Vieri; Bedin (Oriali), Facchetti; Fabbian, Giubertoni, Burgnich; Jair (Achilli), Bertini, Boninsegna, Frustalupi, Corso.

■ **MILAN**
Cudicini; Anquilletti, Rosato; Biasiolo, Schnellinger, Maldera; Maldera; Combin, Villa, Benetti, Rivera, Prati.

FOGGIA
Trentini; Montepagani, Colla; Pirazzini, Lenzi, Montefusco; Saltutti, Garzelli, Bigon, Pavone, Re Cecconi.

■ **CATANIA**
Rado; Strucchi, Cherubini; Buzzacchera (Montanari), Reggiani, Tentorio; Volpato, Pereni, Baisi, Fogli, Bonfanti.

VICENZA
Bardin; Volpato, Santin; Scala, Carantini, Calosi; Damiani, Maraschi, Fontana, Ciccolo, Cinesinho.

■ **LAZIO**
Di Vincenzo; Wilson, Facco; Magherini (Chinellato), Papadopulo, Marchesi; Manservisi, Governato, Chinaglia, Mazzola, Dolso (Magherini).

CAGLIARI
Albertosi; Martiradonna, Mancin; Poli, De Petri, Tomasini; Domenghini, Nenè, Gori, Greatti, Brugnera.

■ **VERONA**
Colombo; Nanni, Sirena; Ferrari, Batistoni, Mascalaito; Bergamaschi, Mazzanti, Orazi, Mascetti, Clerici.

FIORENTINA
Bandoni (Superchi); Galdiolo, Longoni; Esposito, Ferrante, Brizi; Mariani, Merlo, Vitali, De Sisti, Chiarugi.

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 93 808 94 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul Montecchi 6/II Telefon 95 823
Ul. sv. Frančiška 20 Telefon 37 338

Naročnina
Mesečno 950 lir — vnaprej, četrtletna 2.700 lir, polletna 5.200 lir, celoletna 9.600 lir. Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. SFRJ posamezna številka v tednu in v nedeljo 80 par, mesečna 14 din, letna 140 din,
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 6. februarja 1971

Za SFRJ Tekoč račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207

Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 50 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana».

Odgovorni urednik Stanislav Renko Izdaja in tiska ZTT - Trst

DRUGI O NAS

FERRUCCIO PARRI O SLOVENCIH V ITALIJI

ŠOLA V MATERINŠČINI

Bivši predsednik vlade in sedanji dosmrtni senator Ferruccio Parri je v zadnji številki svojega političnega petnajstdnevnika «L'Astrolabio» objavil krajši informativni članek o Slovencih v Italiji. Seveda smo mu Slovenci zanj hvaležni — predvsem zato, ker se strinja z našimi glavnimi zahtevami: raba slovenščine na sodiščih, vrnitev naših izvirnih priimkov in krajevnih imen itd. Toda hkrati pripominjamo, da nas ni v Italiji samo 50.000, ampak najmanj 120.000 v vseh treh obmejnih pokrajinah, saj nas je bilo po podatkih prof. C. Schiffrerja, znanega socialdemokratskega izvedenca italijanske vlade na pariški mirovni konferenci leta 1946, okrog 45.000 samo na področju občine Trst. Po naših podatkih nas je: na Tržaškem 60.000, na Goriškem 20.000, v videmski pokr. pa 40.000. Članek s podpisom F. P. se glasi:

Glede slovanskega prebivalstva v petih obmejnih pokrajinah je «Popolo d'Italia», sprejemajoč predlog «federalov» s Cobolli Giglijem na čelu, pisal v juniju 1927: «Zamisel, da mora biti raznarodovanje hitro in totalno, prihaja od samega «duceja», čigar ukaz bo fašizem Julijske krajine izvršil s takojšnjo poslušnostjo». Kako je bil ukaz izveden v vsej popolnosti in s totalitarno krutostjo, pojasnjuje sedaj popravljalni zakonski osnutek, ki ga je predložila senatu komunistična skupina: prvi podpisnik je senator Sema. Gre za enega od tolikih mučnih poglavij okvar, ki jih je povzročil fašizem, ki ni drugačno, čeprav pa manj znano od tistega, ki zadeva raznarodovanje v Gornjem Poadižju. Z zamudo desetletij, ki jo je bilo treba plačati s težkim političnim pasivom, bo sedaj spor z južnimi Tirolci zadovoljiv, in upajmo dokončno rešen. Treba je izvesti z istim zaključnim rezultatom tudi to zadnje neuresničeno izvajanje slovesnega ustavnega določila.

Kot se je zgodilo v primeru Gornjega Poadižja, je topi nacionalistični centralizem rimske birokracije ozkosrčno zaviral izvajanje izboljšav, ki so se po fašizmu same od sebe občasno postavljale. Toda v Julijski krajini je krajevni fašizem zastrupljal na poseben način odnose z jugoslovanskimi manjšinami, a zlasti s Slovenci. Posebno s temi so bili odnosi vedno bolj kislobni zaradi vsedline starega tržaškega rasizma, ki je bil vedno pripravljen na boj proti rastočemu in osvajalnemu pritisku tega kmečkega naseljevanja, na katerega je Avstrija gledala dobrohotno.

Poulične demonstracije, do katerih je prišlo po napovedi Titovega obiska, so bile zadnji dokaz v tej zvezi. Žal so bile tudi dokaz stalne strahopetnosti naših vlad pred patriotskim in nacionalističnim izsiljevanjem, katerega hrabri stara podlaga istrskih beguncev.

Ta strahopetnost je odsev krajevne zaskrbljenosti Krščanske demokracije, ki pa je na drugi strani skupno z drugimi krajevnimi strankami — predvsem s komunisti — v določeni meri prispevala s svojo akcijo k izboljšanju razmer sožitja s Slovenci posebno v Trstu. Navzočnost te manjšine in potreba po uvajanju posebnega režima štejeta v vrsto redkih tehtnih razlogov, ki so pričali v prid ustanovitve dežele s posebnim statutom Furlanije - Julijske krajine, ki bi sicer ne mogla računati z nobenim drugim razlogom zaradi priključitve Furlanije. Res ne bi mogli trditi, da je nova dežela pustila popolnoma vnemar to vprašanje in ni ustvarila političnega vzdušja, ki je širše od sovražnega vzdušja v krogu tržaškega občinskega sveta, in zaradi tega bolj naklonjeno slovenskim zahtevam. Ni pa mogoče trditi, da je dežela aktivno delovala, niti na šolskem področju. To dokazuje zakonski osnutek, o katerem govorimo.

Kakšen je številčni obseg te manjšine, je za čuda težko ugotoviti. Štetje z leta 1961 je opustilo ugotavljanje tega podatka za goriško pokrajino in tako tudi za Nadiške doline in za Rezijo v videmski pokrajini, kjer pa je že starejša aneksija k Italiji, ki sega v leto 1866, ustvarila posebne pogoje za skrčenje narodnostnega razlikovanja. Izseljenstvo in gospodarska propast Trsta sta zelo skrčila, po priključitvi in v zadnjih letih slovanske skupnosti. Sedaj lahko domnevamo, da gre skupaj za kakih 50 tisoč ljudi, ki «navadno govorijo doma slovenski jezik».

Ko na italijanski strani govorijo o italijanskih manjšinah, ki so ostale v Istri in še prav posebej v coni B, nam Jugoslavija odgovarja, da štejejo Italijani, ki jih je smatrala v svojem štetju na podlagi iste metode, se pravi pogovornega jezika, kakih 30.000 duš, medtem ko ceni, pretiravajoč, da je bilo anektiranih Italiji 80.000 Slovanov. Italijani, ki so zapustili Reko, Pulo in mesteca zahodne istrske obale, so številnejši od tistih, ki so tam ostali. Res je, da lahko objokujemo z narodnostnega stališča izgubo mestec severno od Pule, ki so bila nekoč beneške kolonije. Res je, da sta sramotni propad Mussolinijeve Italije in jugoslovanski pritisk preprečila glede Trsta in Julijske krajine avtonomistične rešitve, ki bi omogočile boljše razmere in boljšo bodočnost, kot so današnje. Res pa je tudi, žal, da se istrski begunci zelo radi pridružujejo trobljenju dedičev fašizma, ki je povzročil njihovo propast.

Če se torej odločimo, da takoj in hitro zadovoljimo tej pravični zahtevi, ki zadeva v glavnem šolske ustanove in uporabo jezika, bo imel ta sklep idejno pomembnost, ki gre preko meja te majhne narodne manjšine. Zahteva se izpopolnitev omrežja osnovnih in srednjih šol, ki naj bi jih vodili slovenski šolniki in ki bi dosegle svojo izpopolnitev v vseučiliškem inštitutu, ki bi ga bilo treba ustanoviti v Trstu. Zahtevajo se domovi za študente, knjižnica, pomoč ustanovam in kulturnim organizacijam. Uporaba materinskega jezika mora biti dopuščena na sodiščih in v javnih uradih. Treba je tudi obnoviti v prvotni obliki priimke in osebna imena ter krajev, ki so bila popačena za časa fašizma. In moglo naj bi se končno govoriti v slovenščini v občinskih in pokrajinskih svetih.

Nova dogovorjena ureditev za Gornje Poadižje bo kmalu odobrena z zakonom. Zelo primerno bi bilo, da se ta okvir notranje pravičnosti izpopolni s tem, da se odstranijo diskriminacije na škodo te skupine državljanov in da se zbrišejo na ravni naše skupnosti te preostale zahteve narodnostnega značaja. Naj ne moti nikogar skrb za te podrobnosti. Nova izkušnja uči, da je treba poiskati osnovo za ustaljen napredek v smeri odprtih in širokih poti v mednarodnem življenju v gotovi in konsolidirani odločitvi, da se hodi po «nacionalnih poteh».

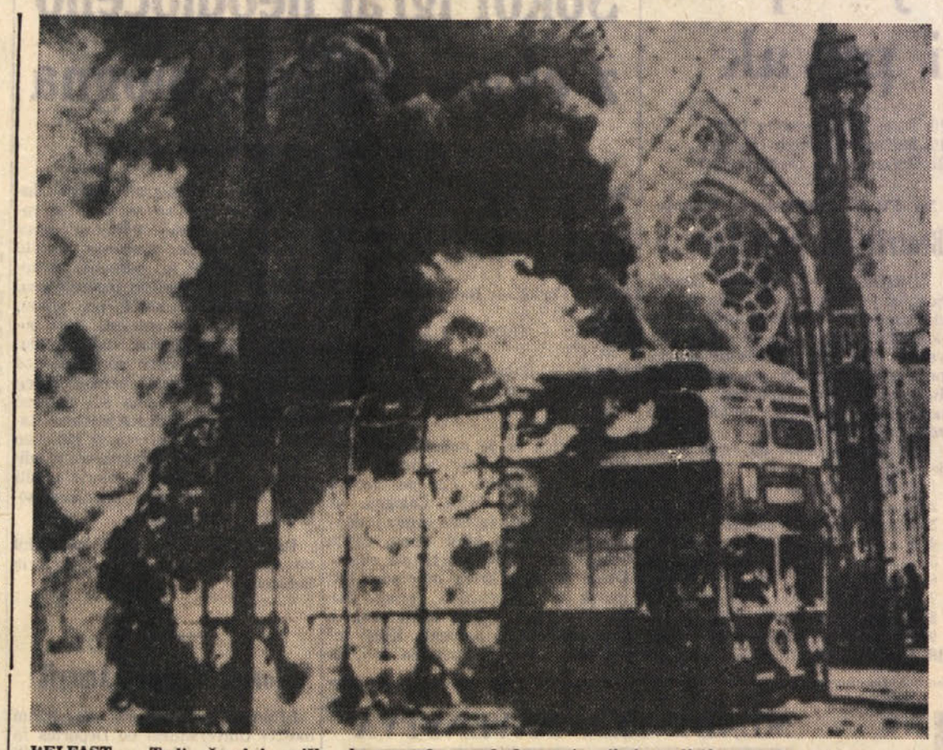

BELFAST — Tudi včeraj je prišlo do spopadov med demonstranti in policijo, pri katerih pa ni bil nihče ranjen. 27 oseb so aretirali. Na sliki: avtobus, ki so ga demonstranti zažgali v središču Belfasta

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Katere pokojnine bodo zvišali in koliko bodo znašali poviški

«Cene se višajo, plače se višajo, pokojnine pa so vedno enake» tako so se dolga leta zaključevali pogovori upokojencev, ko so v vrstah čakali na pokojnino pred poštnim uradom. Krivica, katere žrtev so bili upokojenci, so delno popravili z zadnjim pokojninskim zakonom, ki določa, da se mora pokojnina povišati vsake dve leti sorazmerno s poviškom življenjskih stroškov. Tako je izšel pred enim mesecem ministrski dekret, ki odreja da se od 1. januarja letos povišajo vse pokojnine. Na podlagi statističnih podatkov je bilo ugotovljeno, da so se v razdobju 1. junij 1968 — 30. junij 1970 življenjski stroški povišali za 4,8 odst. in da se zato za isti odstotek povišajo tudi pokojnine.

Poglejmo sedaj, kako se bodo podeljevali poviški. Predvsem ne bodo povišane pokojnine, ki so bile odobrene v letu 1970 in ki so višje od minimalnih. Vzemimo primer:

Če nekdo prejema pokojnino od 31. decembra 1969. leta ali še prej v višini 60.000 lir mesečno, mu bo ta pokojnina povišana od 1. januarja letos za 4,8 odst, to je za 2900 lir mesečno, in bo zato prejemal 62.900 lir. Če je nekomu bila odobrena pokojnina po 1. januarju 1970. leta, mu ne pritiče za sedaj noben povišek, temveč bo tega poviška deležen komaj prihodnje leto, ko se bodo računali poviški življenjskih stroškov za obdobje 1. junij 1969 — 31. junij 1971.

Pri tem moramo upoštevati, da se povišek računa samo na čisto pokojnino in ne na delež družinskih doklad. Tako na primer: če prejema nekdo mesečno pokojnino v višini 79.880 lir, od katerih je 9880 lir družinskih doklad (5.720 lir za otroka in 4.160 lir za ženo) mu bodo zaračunali povišek 4,8 odst. samo na 70.000 lir. Njegova pokojnina bo torej s poviškom znašala 83.240 lir (70.000 lir pokojnina, 9.880 družinske doklade, 3.360 povišek).

Ne glede na to, kdaj so bile odobrene in izdane, bodo od 1. januarja povišane vse minimalne pokojnine. Pri poviških teh pokojnin, ne bodo računali omenjenega odstotka, temveč je za vse minimalne pokojnine bila določena nova višina in sicer: minimalne pokojnine za zavarovance, ki so delali kot zasebni delavci (kmetje, trgovci, obrtniki), se povišajo od 18.000 na 19.000 lir mesečno; minimalne pokojnine vseh odvisnih delavcev, ki še niso dosegli 65 let se povišajo od 23.000 na 24.100 lir; minimalne pokojnine odvisnih delavcev, ki imajo več kot 65 let, pa se povišajo od 25.000 na 26.200 lir mesečno.

Ne bi mogli trditi, da se s temi poviški za upokojence začenja «rožnata» doba. Vendar moramo priznati, da so zelo pozitiven pojav, ki predstavlja znaten korak naprej, saj se bodo ti poviški periodično ponavljali in bodo upokojence vsaj delno ščitili pred večjo ali manjšo inflacijo. Negativna plat teh poviškov pa je, da se podatki o povišku življenjskih stroškov znani vedno zelo pozno in da se še toliko pozneje izda dekret o povišku pokojnin, tako pozno, da so med tem časom že spet porasli življenjski stroški, za katere bodo upokojenci prejeli povišek komaj čez dve leti.

D. C.

ZA «ODMOR» JE PROSILA FRANCOSKA DELEGACIJA

Tudi med Francijo in Alžirijo začasno prekinjena pogajanja

Srečanje med iranskim poslanikom in francoskim zunanjim ministrom

PARIZ, 5. — Po prekinitvi teheranskih pogajanj za izvoz petroleja ni bilo težko predvidevati tudi zastoja v pariških pogajanjih med Francijo in Alžirijo. Popolnoma jasno je bilo, da bo Francija skušala nekoliko zavlačevati pogajanja, niče si pa ni pričakoval, da bo francoska delegacija uradno prosila za «odmor», to je dejansko za začasno prekinitev pogajanj. Vest je sporočil olžirski minister Bouteflika po včerajšnjem srečanju s francoskim ministrom Ortolijem. Sam se je vrnil v Alžir, da bi o francoski prošnji poročal svoji vladi Kasneje je vest potrdil tudi minister Ortoli. Oba ministra sta na točnejša vprašanja odgovarjala zelo skopo, tako da ni niti znano, če se bo pogajanje nadaljevalo v Parizu ali v Alžiru.

Davi sta se sestala tajnik francoskega zunanjega ministrstva Herve Alphad in iranski poslanik Hasan Pakravan. Podrobnejših vesti o njunem razgovoru sicer ni, pač pa se v političnih krogih uveljavlja prepričanje, da je Francija zaprosila iranskega poslanika za podrobnejše vesti o teheranskih pogajanjih in za morebitna pojasnila v zvezi z izjavami iranskega finančnega ministra Amouzegarja. Prav gotovo je Francoze najbolj zanimalo, če imajo petrolejske družbe na osnovi Amouzegarjevih izjav o sklepu OP EP še kako možnost, da prodrejo s svojimi ponudbami. Med mednarodnimi petrolejskimi družbami, ki so se pogajale z državami ob Perzijskem zalivu, je tudi francoska «CEP». Razumljivo je torej, da želijo Francozi poznati izid teheranskih pogajanj, preden nadaljujejo pogajanja z Alžirijo.

Opazovalci opozarjajo, da bo odmor mogoče krajši, kakor si Francija želi in pričakuje. Alžirski minister Bouteflika je sicer vzel na znanje francosko prošnjo, ki jo bo tudi posredoval vladi, ni pa mogoče izključiti možnosti, da bi Alžirija ne zahtevala takojšnjega nadaljevanja pogajanja in bi ne sprejela vsakega odlašanja kot dokončno prekinitev. Francosko vlado skrbi predvsem, da bi lahko nadaljevala z nakupom surovine v normalnih pogojih in da bi imela svobodne roke, kar se tiče investicij. Prav zaradi tega skuša Francija obdržati večino v že obstoječi mešani francosko - alžirski družbi. Po drugi strani pa skuša Alžirija imeti pregled nad proizvodnjo in izvozom petroleja, torej tudi nad francoskimi družbami, ki že dolgo let izkoriščajo to naravno bogastvo.

Tudi v našem uredništvu sprejemamo prispevke za šolo-spomenik v Cerknem

Zaključil se je proces «Granefors» Jugoslovanski mornarji oproščeni

Joška Glavičića so oprostili, ker ni zakrivil zločina, Nedeljka Vukića in Ratka Babaca pa zaradi pomanjkanja dokazov

GENOVA, 5. — Na genovskem porotnem sodišču se je danes zaključil proces proti trem jugoslovanskim mornarjem, ki so jih dolžili umora kapitana ladje «Granefors» Renata Giuricha, drugega častnika in mornarskega vajenca. Tožilstvo je zahtevalo za 26-letnega Jožka Glavičića in za 23-letnega Ratka Babaca 30 let zaporne kazni, za 19-letnega Nedeljka Vukića pa, ki je bil za časa zločina star komaj 17 let, 24 let zaporne kazni. Po sedemurnem posvetovanju je sodišče oprostilo vse tri mornarje, Glavičića, ker ni zakrivil zločina, ostala dva pa zaradi pomanjkanja dokazov.

Sodna dvorana je bila nabito polna. Na sodnikovo običajno vprašanje, preden so se porotniki umaknili na posvetovanje, če bi radi še kaj izjavili, je za vse odgovoril Babac: «Vse je bilo rečeno že v preteklih dneh in temu nimamo kaj dodajati: nedolžni smo!»

Razsodbo o oprostitvi je občinstvo sprejelo s ploskanjem. Babaca, Glavičića in Vukića so seveda spet odpeljali v zapor, od koder pa bodo lahko že čez nekaj ur odšli. Vsi trije se bodo vrnili v Jugoslavijo, kjer morata Babac in Vukić še opraviti vojaški rok. Na točno vprašanje so spet vsi trije odgovorili enako: nameravajo se spet vkrcati na kako ladjo, ki pa ne bo imela lažne zastave.

Javni tožilec je seveda vložil priziv.

Fašistični napad na študente v Messini

MESSINA, 5. — Ob zaključku zborovanja na fakulteti za biološke vede v Messini je prišlo danes do hudih incidentov ,ko je skupina fašističnih razgrajačev, oboroženih z železnimi palicami, napadla študente, ki so ravnokar glasovali o zasedbi fakultete. Mladi fašisti so ob vzklikanju «Živjo Reggio — glavno mesto dežele» ranili več študentov ter se nato razbežali, preden je dospela policija. Ta je seveda uvedla preiskavo. Policijski funkcionarji trdijo, da so današnji napadalci isti, ki so pred dvema dnevoma udarili v obraz načelnika političnega oddelka kvesture v Messini dr. De Feliceja.

Silovit požar v bližini Reke

REKA, 5. — Okrog 200 gasilcem, pripadnikom civilne zaščite, JLA in prebivalstva je šele danes uspelo izolirati velik požar, ki se je na prostoru, širokem okrog 5 km, približeval vasi Draga južno od Reke. Gasitev požara, ki je izbruhnil včeraj popoldne, je otežkočala močna burja, ki je divjala na tem področju preteklo noč.

Izredno stanje v Senju zaradi močnega neurja

SENJ, 5. — Močna burja, ki je divjala s hitrostjo okrog 150 km na uro, je preteklo noč prizadejala veliko škodo prebivalstvu Senja in okolice. Burja je pretrgala električne in telefonske vode. Okrog 8.000 prebivalcev Senja in okolice je brez vode in toka. Predsedstvo občinskega sveta in občinski odbor za obrambo pred elementarnimi nesrečami sta nocoj proglasila izredno stanje in podvzela prve ukrepe za odstranitev posledic sinočnjega neurja. Naročeno je, da se takoj osposobijo za delo vse pekarne in zagotovi redna oskrba prebivalstva z vodo. Pripadniki mladinskih enot so pričeli s čiščenjem skoraj neprehodnih ulic.

PARIZ, 5. — Tudi Francozi ne bodo za nekaj dni prejemali pošte. Francoski poštarji so namreč proglasili stavko, ki bo verjetno trajala do ponedeljka. Predvidene so seveda velike zamude v razdeljevanju, pošte, ker se bo ta v prihodnjih dneh nakopičila in jo bodo morali poštarji ob prekinitvi stavke razdeljevati skupaj z novo pošto.

Še dva tedna RAZPRODAJA drop

ponovno veliko znižanje cen

popust

MOŠKE obleke 30%
MOŠKI in ŽENSKI plašči 40%
ŽENSKI kostimi 50%
MOŠKI in ŽENSKI dežni plašči 40%

trgovine drop
Trst - Ul. Dante. 12 • Gorica - Korzo Italia 82
Pordenon - viale Cossetti 14 Videm - via V. Veneto 6

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 5. — V Sloveniji se te dni mudi novi veleposlanik Demokratične republike Vietnama v Jugoslaviji Nguyen Dang Hanh. Včeraj je veleposlanika sprejel na vljudnostni obisk predsednik republiške skupščine Sergej Kraigher (na sliki), poleg tega pa je vietnamski veleposlanik obiskal tudi druge predstavnike Slovenije. Popoldne pa je bil na obisku pri predsedniku Slovenske zveze združenj borcev narodnoosvobodilne vojske Francu Leskošku Luki ter si ogledal razstavo o Vietnamu v etnografskem muzeju.

Danes dopoldne je vietnamski veleposlanik obiskal Celje, popoldne pa je imel tovariški pogovor na širšem sestanku koordinacijskega odbora za pomoč žrtvam imperialistične agresije v Vietnamu pri republiški konferenci socialistične zveze v Ljubljani. Predsednik odbora Franc Leskošek Luka je pozdravil visokega gosta in mu v spomin na to srečanje izročil zbirko knjig, ki opisujejo Ljubljano v ilegali in zbrano gradivo vsega, kar je bilo v Sloveniji objavljenega o boju vietnamskega ljudstva za svobodo. Veleposlanik Demokratične republike Vietnam se je zahvalil za vso pomoč, ki so jo do sedaj nudili narodi Jugoslavije in slovenski narod boju vietnamskega ljudstva za svobodo. Med drugim je poudaril, da ima njihov boj proti ameriški agresiji pred seboj dve poglavitni nalogi. Prvič, da z vsemi silami pripomore k uresničitvi ciljev osvobodilnega boja, t. j. osvoboditev Vietnama in izgon tujega okupatorja, drugič pa izgradnjo socializma. Severni Vietnam opravlja tudi vlogo zaledja, čez katerega se steka pomoč vsem narodom, ki so žrtev ameriške agresije, se pravi Južnemu Vietnamu, Kambodži in Laosu. Veleposlanik Demokratične republike Vietnama je obširno govoril tudi o položaju v njegovi deželi in o zgodovini osvobodilnega boja vietnamskega ljudstva tako v Severnem kot v Južnem Vietnamu. Glede najnovejše ameriške agresije na Laos je vietnamski veleposlanik dejal, da so tak razvoj predvidevali, kot predvidevajo tudi možnost podobne agresije na Severni Vietnam sam. To pa je hkrati dokaz, kako je propadel Nixonov načrt o tako imenovani vientamizaciji vojne.

D. K.

UTEMELJEN PREDLOG ZVEZE BORCEV PRIMORSKIH OBČIN

Priznati je treba status borca vsem tistim ki so sodelovali v partizanskem boju v tujini

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 5. — O borbenih poteh prekomorskih brigad je v Sloveniji izšlo že 11 knjig. V letu 1943 in v začetku leta 1944 je prišlo v partizanske prekomorske brigade nad 6000 borcev, v glavnem Slovencev Primorske in Hrvatov iz Istre, pa tudi iz drugih slovenskih pokrajin. Udeležili so se bojev za osvoboditev Dalmacije, Hercegovine, Črne gore, Trsta, Celovca itd. Na včerajšnji seji skupščinske komisije za vprašanja borcev narodnoosvobodilne vojske so predstavniki Zveze borcev primorskih občin predlagali, naj se prizna dvojno štetje delovne dobe in status borca vsem tistim, ki so sodelovali v partizanskem boju drugih narodov, ker so se dejansko borili v sklopu zavezniške vojske proti fašizmu ali pa so se vključili v Rdečo armado, pa tudi tistim, ki so ustanovili prvi partizanski odred narodnoosvobodilne vojske na Bližnjem vzhodu, ki je kasneje sestavilo jedro prve tankovske brigade narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije. Na seji so sklenili, da bodo takoj izoblikovali posebno delovno skupino, ki bo pripravila ustrezne predloge.

Boj vseh tistih Primorcev in Istranov, ki so med drugo svetovno vojno odšli z italijansko vojsko na razna bojišča in se tamkaj priključili albanskim in grškim partizanom, Rdeči armadi, italijanskemu in francoskemu odporniškemu gibanju, pa jugoslovanski zakoni še vedno ne priznavajo enakopravnega boju v narodnoosvobodilni vojski Jugoslavije. Borci, ki so se borili v zavezniški armadi ali pa v odporniških gibanjih drugih držav zato še vedno nimajo istih pravic kot borci NOV Jugoslavije. Zato so na sestanku izrazili težnjo, da bi tudi ti borci bili izenačeni z drugimi. Skupščinska komisija za vprašanja borcev NOV je prav tako podprla predlog, da se slovenskim dobrovoljcem iz vojn od leta 1912 do leta 1918 uredi status borca, podobno kot borcem za severno mejo. Takih borcev dobrovoljcev je od 2000 ostalo danes živih le še 120.

D. KOSMRLJ

Rakoši je umrl

Do leta 1956 je bil sekretar madžarske KP

BUDIMPEŠTA, 5. — Včeraj je po dolgi bolezni pri starosti 79 let umrl Matias Rakoši. Bil je na čelu madžarske komunistične partije do leta 1956, ko ga je nekaj mesecev pred dogodki v Budimpešti zamenjal Kadar. Umrl je v sovjetskem mestu Gorki, kjer je zadnja leta živel. Sporočilo o njegovi smrti je danes objavila madžarska tiskovna agencija MTI.

Novo ozračje

(Nadaljevanje s 4. strani)

tuje: nova klima, novo vzdušje so le hrabri, drzni hladnokrvni sklepi. In ukrepi. Samo tako se bo družba mogla prepričati, da je vredno delati, da je vredno zavihati rokave.

Te drzne in hrabre sklepe — in ukrepe — list za sedaj zreducira na dva: obnova in preusmeritev gospodarstva, oživitev in povsem nova vsebina družbenih ustanov.

Novo vodstvo bo že v kratkem moglo izkoristiti priložnost za ustvaritev novega vzduša, o katerem se toliko govori in piše. Prva priložnost bo 8. plenum vodstva stranke; druga priložnost bo zasedanje parlamenta, poljskega sejma, ki je že najavljeno; tretja priložnost pa bodo volilne konference vodstva za vojvodske komiteje.

Pri ustvarjanju novega vzdušja bodo imele določeno vlogo tudi kadrovske spremembe. Za sedaj je prišlo do širših sprememb v decembrski obnovi partijskega vrha, nato v spremembah v vodstvu dveh baltiških vojvodstev. Sledile so nedavne ostavke, ko so odpovedali trije sekretarji. Za enega so rekli, da se je umaknil zato, ker so doživele veliko kritiko njegove organizacije; drugi se je baje umaknil zaradi preobremenjenosti v svojem drugem, časnikarskem poklicu; tretji pa je odšel zaradi slabega zdravja — v pokoj. Te spremembe so značilne po tem, da jih je bilo največ v vojvodstvu, ki je doživelo največjo «nevihto», namreč v ščečinskem vojvodstvu.

Kako se banke

(Nadaljevanje s 4. strani)

rekord poskusov ropa. Lani je bilo teh poskusov kar 133, leto prej pa 83. Od teh je 99 ropov uspelo in plen je znašal 750 milijonov lir.

Potem ko so se večje banke okrepile z raznimi alarmnimi sistemi proti roparjem, so se ti začeli ukvarjati z manjšimi nezavarovanimi bankami na deželi.

V Veliki Britaniji je bil pred letom dni 9. februarja 1970 v podružnici Barclays Bank v Ilfordu v Essexu največji rop doslej. Plen je znašal 350 milijonov lir. Tehnika je bila tista, katere se britanski roparji najraje poslužujejo: napad na oklopni voz, ki prevaža denar v banko. S podobno tehniko so lani izvršili kar 20 ropov, katerih plen je znašal skoraj milijardo lir.

MOSKVA, 5. — Na nekaterih moskovskih ulicah so začele delovati posebne naprave za usmerjanje prometa. Eksperimentalni sistem «Izumrud» lahko na poseben način ugotavlja, kateri je najboljši sistem za urejanje prometa. Elektronska očesa ugotavljajo koliko prevoznih sredstev je na ulici in v najkrajšem času dajejo posebne naprave prosto pot čim večjemu številu vozil, tako da se promet odvija čim hitreje.

Pod cestnim tlakom je namreč zgrajeno posebno omrežje, ki ugotavlja koliko avtomobilov je na ulici in nato vključuje semaforje.